

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.00

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.00

РІК CXV

П'ЯТНИЦЯ, 21 БЕРЕЗНЯ 2008 РОКУ

ЧИСЛО 12

VOL. CXV

FRIDAY, MARCH 21, 2008

No. 12

Христос воскрес! Воістину воскрес!

„Дивімося на світ очима віри“

Великоднє послання єрархів Української Католицької Церкви США

Всечесніше духовенство, преподобне монашество, наші дорогі вірні Української Католицької Церкви в Сполучених Штатах Америки,

„Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим, що в гробах, життя дарував“.

Ми знову й знову співаємо цей Тропар Пасхи впродовж Великоднього часу, сотні разів. Ми також споглядаємо й поклоняємося іконі Воскресіння, яка виспівує ту саму правду – лише не словами та музикою, але фарбами. На цій іконі, яка також відома як „Сходження в Ад“, ми бачимо, що розп'ятий Христос насправді став „первістком із мертвих“ (Од. 1, 5). На іконі показано Його сходження в ад, царство померлих, щоб визволити тих, хто утримується там. Через Христа смерть більше не панує над тими, хто помер. Адам і Єва, які чекали на Його прихід, підняті зі своїх відкритих гробів Переможцем над смертю: „І тим, що в гробах, життя дарував“. Дашки від гробів, котрі тепер лежать у такій позиції, що формують хрест, служать двом цілям. З одного боку, вони є платформою, на якій стоїть Христос, і з якої Він сходить вниз, щоб підняти їх. Це через Христову життєдайну смерть на Хресті ми, в особах наших прабатьків, воскресемо з мертвих до життя. З другого боку, перехрещені дашки закривають безодню аду, де тепер знаходяться подолані беззладні

Мал.: Христина Дохват

демони й розірвані ланцюги, що так довго сковували людство: „Смертю смерть подолав“. Ікона, яку ми споглядаємо, та слова, які ми співаємо, проголошують ту саму правду.

„Христос Воскрес із мертвих!“ Такою є наша віра, такою є наша пісня, такою є правда, зображена на іконі Воскресіння. Однак, Воскресіння на іконі показане інакше, ніж це трактується західним мистецтвом. У той час, як ікона Воскресіння не зосереджується на події Воскресіння, західні митці зображають власне це: вони концентруються на моменті Воскресіння, якого не бачила жодна жива людина, і передають це бачення в мармурі чи в фарбах, або у вітражах. Їхня увага зосереджена на славі Воскреслого Христа, Який стоїть біля порожнього гробу й тримає стяг перемоги. Інколи там же зображають ангелів, що стоять на клінах, або смертельно переляканих римських вояків, що охороняли гріб, хоч їхня присутність в сцені є далекою від потреби, а їхній зв'язок з Воскреслим Христом інший, ніж в Адама і Єви на іконі. Якщо ангели чи вояки з'являються на західному образі, вони зосереджуються на Христі – ангели, які поклоняються, нажахані вояки; в іконі ж скоріше Христос зосереджується на Адамі та Єві,

(Закінчення на стор. 5)

НА ТЕМИ ДНЯ

Напередодні зустрічі НАТО у Букарешті

Петро Часто

ПАРСИПАНИ, Нью-Джерзі. – Чим зустріне українську делегацію квітневий Букарешт, де зберуться на чергову зустріч представники НАТО? Приєднається Україна до Пляну дій щодо майбутнього членства в альянсі чи там візьме гору позиція німецьких та французьких керівників, які, махаючи хвостиками перед Москвою, висловилися проти пронатовських кроків Києва? І чи є якийсь шанс, що на цій зустрічі переважить наставлення США та Великобританії, позитивно налаштованих щодо України і її наміру?

Судячи зі слів сенатора Ричарда Лугара 11 березня, на слуханні в Комітеті закордонних справ Конгресу, американці здають собі справу, що в Букарешті слід підкреслювати не те, що Україна і Грузія ще не здійснили всіх внутрішніх реформ, необхідних для вступу в НАТО, а тільки те, що обидві країни свою безпеку і головну запоруку своїх державних суверенітетів бачать в союзі з Північно-атлантичним оборонним альянсом. Сенатор Р. Лугар в такій мірі у цьому переконаний, що навіть висловився проти того, аби Володимир Путін був запрошений за букарештську зустріч.

Ще яскравішим свідченням доброзичливості щодо України є оголошена візита Президента Джорджа Буша до Києва, котра відбудеться напередодні зустрічі в Букарешті. Ця візита виразно означатиме політичну противагу недавній змові німецького канцлера Анджели Меркель і

(Закінчення на стор. 3)

Вручено урядові нагороди з нагоди Дня Соборности

НЬЮ-ЙОРК. – 14 березня в Генеральному консульстві України в Нью-Йорку відбулось урочисте вручення державних нагород України громадянам США, відзначеним за особистий внесок в формування позитивного образу України за кордоном та з нагоди Дня Соборности. Ордени вручив Генеральний консул Микола Кириченко. На церемонії були присутні Посол Валерій Кучинський, консули Андрій Олефіров, Володимир Процько, представники української громади. На фото зліва: Імре Пак – голова ради директорів компанії „IRM-Hungary“, професор Ілінойського університету Богдан Рубчак, письменник Юрій Тарнавський, Генеральний консул Микола Кириченко, літературознавець Марта Тарнавська, редактор тижневика „Свобода“ Лев Хмельковський, поет Василь Махно. Фото: Василь Лопух

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Латвія визнала Голодомор геноцидом

РИГА, Латвія. — У Латвії парламент 13 березня визнав Голодомор 1932-1933 років в Україні геноцидом проти українського народу. У Деклярації, ухваленій латвійським сеймом, мовиться, що Латвія визнає, що в висліді сплянованої і здійсненої сталінським режимом політики в Україні в 1930-их роках ХХ ст. шляхом конфіскації у населення зерна був викликаний голод, внаслідок якого загинула п'ята частина населення України. Латвія стала 19-ою країною світу, яка визнала Голодомор геноцидом. Литва й Естонія ухвалили такі деклярації раніше. Україна звернулася до міжнародної спільноти з закликом засудити Голодомор і визнати його геноцидом. Раніше ЮНЕСКО визнало голод в Україні в 1930-их роках Голодомором, проте в тому документі не було слова „геноцид“. (ББС)

Президент США Дж. Буш відвідає Україну

ВАШІНГТОН. — Президент Джордж Буш з дружиною Лорой відвідає Україну, Румунію та

Хорватію в квітні. Мета його поїздки – підтримати розвиток свободи та демократії, а також посилити вплив НАТО у боротьбі з викликами ХХІ ст., – зазначено у заяві прес-служби Білого Дому. Президент США перебуватиме в Києві 1 квітня, де зустрінеється з Президентом та прем'єр-міністром України. Дж. та Л. Буш прибудуть до Букарешту, щоб взяти участь у зустрічі НАТО 2-4 квітня. Окрім програми, передбаченої зустріччю, Дж. Буш матиме зустрічі з президентом та прем'єр-міністром Румунії, а також Генеральним секретарем НАТО. Президент США та його дружина також відвідають Хорватію, де зустрінуться з президентом та прем'єр-міністром Хорватії та провідниками країн, які будуть запрошені до членства у НАТО. 13 березня в Брюсселі, Президент України Віктор Ющенко повідомив, що візита Президента США запланована на 31 березня – 1 квітня – перед початком зустрічі Північно-атлантичного альянсу, на якому буде обговорюватися питання, чи долучити Україну до Плянун дій щодо членства в НАТО. Проти цього активно виступає Росія, а також деякі члени Альянсу. Він також наголосив, що

під час переговорів з Дж. Бушем буде обговорено плян дій між Україною та США на 2008-2009 роки. „І напевно, буде підписаний базовий документ з цього питання“, – сказав В. Ющенко. Окремим питанням у ході зустрічі з Дж. Бушем, зазначив В. Ющенко, буде питання приєднання України до Плянун дій щодо членства в Північно-атлантичному альянсі. В. Ющенко також сказав, що плянує обговорити з Президентом США „весь спектр питань наших взаємин“. Крім того, Президент України висловив переконання, що на квітневій зустрічі буде підтримана заява України стосовно Плянун дій щодо членства в Альянсі. „Я переконаний, що ми досягнемо свого суверенного бажання щодо членства в НАТО“, – сказав він, наголосивши, що хотів би, щоб країни-члени НАТО на квітневій зустрічі підтримали заяву України. Також В. Ющенко зазначив, що попереду багато роботи, у тому числі й переговори з представниками „різних країн“ (членів НАТО), „щоб забезпечити успішне проведення для України зустрічі НАТО в Букарешті 4 квітня“. („Голос Америки“, ББС, Радіо „Свобода“, „Кореспондент“)

Посол США взяв участь у відкритті центру

МИКОЛАЇВ. — Посол США в Україні Віліям Тейлор 17 березня взяв участь у церемонії відкриття Миколаївського обласного центру профілактики і лікування СНІДу. У своєму виступі В. Тейлор зосередив увагу на тому, чого можна домогтися, коли уряди об'єднують зусилля задля спільного блага. Оновлена клініка допоможе обмежити розповсюдження вірусу імунодефіциту людини (ВІЛ) в області шляхом проведення лабораторних аналізів та роз'яснювальної праці, а також надаватиме лікування тим, хто вже інфікований вірусом. За останні шість місяців Бюро оборонної співпраці Посольства США в Україні надало понад 175 тис. дол. на ремонт двох поверхів будівлі. У той же час місцева влада надала таку ж суму на ремонт даху, каналізації та облаштування прибудинкової території. (Посольство США в Україні)

Президент і прем'єр схвалили газові домовленості з Росією

КИЇВ. — Президент Віктор Ющенко і прем'єр Юлія Тимошенко, коли 14 березня зустрічалися з головою „Нафтогазу“ Олегом Дубиною на лєтовіщі Бориспіль після завершення візиту В. Ющенка до Польщі, висловилися на підтримку останніх газових угод з Росією. Згоді передували обміни гострими заявами президента і прем'єр-міністра у розпалі переговорів у Москві. Президент та прем'єр На думку Ю. Тимошенко та В. Ющенка, угода в цілому відповідає домовленостям президентів України та Росії місяць тому, а також директивам В. Ющенка. Ю. Тимошенко сказала, що наступного тижня домовленості з Росією наберуть чинності і назвала їх початком нової газової історії, в якій не буде комерційних посередників постачання газу до України. Вона пообіцяла, що цього року ціна газу для населення не зростатиме, але визнала, що згодом без зростання цін не обійдеться і висловила надію, що воно буде поступове. (ББС)

В. Ющенко в Брюсселі обговорив питання НАТО

КИЇВ. — Президент України Віктор Ющенко 13 березня був з робочою візитом в Бельгії для участі в зустрічі Європейської народної партії (ЕНП) – об'єднання християнсько-демократичних та консервативних партій країн Євросоюзу. Партія В. Ющенка Народний союз „Наша Україна“ має в ньому статус спостерігача. До Брюсселю прибув також віцепрем'єр-міністр України Григорій Немиря. Він представляв Блок Юлії Тимошенко, що теж має статус спостерігача в ЕНП. Президент України зустрівся з Генеральним секретарем Ради ЕС, Верховним представником ЕС з питань Спільної зовнішньої та безпекової політики ЕС Гав'єром Соланом. Після завершення зустрічі глава Української держави повідомив, що на зустрічі з Г. Соланом обговорювалося зміст нової посиленої угоди України з ЕС, питання євроатлантичної інтеграції України, приєднання України до Плянун дій з набуття членства в НАТО. „Ми досягли великого порозуміння“, – сказав В. Ющенко. У свою чергу, Г. Солана високо оцінив цю зустріч з Президентом України. Він відзначив, що ЕС приділяє велику увагу двосторонній співпраці з Україною. „Ми підкреслили, що хочемо будувати з Україною ґрунтовні взаємини, і потенційно вони є дуже продуктивними“, – сказав Верховний представник ЕС. Також під час проведення зустрічі ЕНП В. Ющенко зустрівся з канцлером Німеччини Ангелою Меркель, і обговорив питання євроатлантичної інтеграції України в контексті заяви України про приєднання до ПДЧ. В Брюсселі В. Ющенко ознайомив європейських колег з розвитком внутрішньополітичної ситуації в Україні. („Німецька хвиля“, УНІАН, „Кореспондент“)

Україна стурбована діями Росії

КИЇВ. — Україна стурбована діями Росії щодо територіальної цілісності країн-членів Співдружності незалежних держав (СНД). Міністерство закордонних справ України (МЗС) повідомляє, що ще 7 березня Виконавчий комітет СНД поінформував держави-учасниці Співдружності про рішення Російської Федерації не вважати себе пов'язаною положеннями рішення „Про заходи у врегулюванні конфліктів в Абхазії, Грузія“, підписаного 19 січня 1996 року главами 10 держав-членів СНД та підтвердженого Заявою Ради глав держав СНД від 19 вересня 2003 року. МЗС України висловлює серйозну стурбованість фактом виходу РФ зі згаданого рішення, яке, зокрема, зобов'язує не підтримувати сепаратистські режими, а також офіційні контакти з їх представниками. На думку офіційного Києва, такий крок не сприятиме подальшому врегулюванню конфлікту в Абхазії і спрямований на руйнування єдиного існуючого механізму забезпечення стабільності в регіоні. Раніше офіційний Київ висловлював занепокоєння територіальними претензіями Росії щодо Криму та територіальних вод на російсько-українському кордоні. (ББС)

У США вважають, що в Україні дотримуються прав людини

ВАШІНГТОН. — Звіт Державного департаменту США про міжнародний стан дотримання прав людини зазначає, що в Україні поважаються фундаментальні громадянські та політичні права, хоча забезпечують вони, як і раніше, з суттєвими недоліками. Цей щорічний звіт, оприлюднений 12 березня у Вашингтоні, не порівнює показники різних країн між собою, але свідчить про тенденції змін у межах кожної країни та досліджує дотримання кожної країною своїх міжнародних зобов'язань у галузі прав людини.

Цього року серед країн, де порушення прав людини посилюються, названо Росію, Пакистан, Іран, М'янмар, Сирію, Зімбабве.

На відміну від них, в Україні засвідчено стабільність дотримання основних політичних прав та громадянських свобод. Тут знову відбулися демократичні вибори, підтримуються свобода слова, свобода зібрань та інші базові принципи Всесвітньої деклярації прав людини, йдеться у звіті.

Судова система, хоча формально є незалежною, насправді перебуває під сильним впливом виконавчої влади. Судити та правоохоронні органи корумповані та неефективні. Умови утримання в'язнів не відповідають міжнародним показникам. Дуже довгий час людей утримують в ув'язненні без судового вироку, сказано в звіті.

Також зазначається, що великою проблемою залишається „дідівщина“ – знущання над вояками, яке призводило за останній рік навіть до смертельних випадків. Стан громадянських свобод теж оцінений як не цілком задовільний. У 2007 році сталося принаймні 22 випадки фізичних нападів чи погроз на адресу журналістів. Усі вони були скоєні або місцевими політиками,

або організованими злочинними групами.

Недоліком громадянських свобод є непрозорість та корумпованість виконавчої та законодавчої влад. Звіт відзначає, що, за даними опитувань, 67 відс. українців упродовж року зустрічалися з проявами корупції державних службовців, а кожен четвертий громадянин особисто давав чиновникові хабара. Деякі аспекти громадянських свобод досі навіть слабо усвідомлені в українському суспільстві. Наприклад, практично немає поняття академічної свободи – оскільки Міністерство освіти суворо контролює зміст навчальних програм та навчальних плянів.

Нарешті, звіт вказує, що офіційна мінімальна платня в 460 гр. не забезпечує нормального рівня життя, до того ж – чимало людей у тіншовому секторі отримують платню навіть меншу від мінімальної. Багатьом працівникам у 2007 році виплачували платню з великим запізненням.

На церемонії оприлюднення звіту секретар Державного департаменту США Кондоліза Райс сказала: „Навіть за найкращих умов нелегко трансформувати ідеали демократії в ефективні демократичні інституції. Але попри всі труднощі, мужні борці за права людини не покладають зусиль. Вони дають надхнення і своїм співвітчизникам, і кожному з нас. Високі вимоги, які вони висувають, дають надію людям у всьому світі, які захищають свою свободу, свою гідність, свої права“.

Ці звіти Держдепартаменту готуються на завдання Конгресу США і слугують підґрунтям для визначення американської зовнішньої політики. (Радіо „Свобода“, „Українська правда“)

Фото з архіву КГБ: до 47-річчя Куренівської трагедії в Києві

Фотографія, на якій показане трамвайне депо ім. Красіна, вкрите мулом, після катастрофи 13 березня 1961 року.

Фотографія, на якій показана вулиця, накрита мулом, після катастрофи на Куренівці 13 березня 1961 року.

КИЇВ. – Виповнилося 47 років від Куренівської трагедії в столиці України, коли 13 березня 1961 року, внаслідок прориву захисної греблі, спорудженої для заповнення Бабиного Яру, водою і розмитим ґрунтом було затоплено 30 гектарів міста.

Висота селевого валу сягала 14 метрів (це висота чотириповерхового будинку), а швидкість – майже п'ять метрів на секунду. Рідка маса стала твердою, як камінь.

Вже у такому вигляді її висота досягала трьох метрів. Внаслідок затоплення було зруйновано 68 житлових і 13 адміністративно-виробничих будівель. Стали непридатними для проживання 298 житлових помешкань із загальною кількістю 1,228 осіб. З мулу було витягнуто 25 трупів.

В результаті катастрофи 145 осіб загинуло, 143 особи було поранено. Були знищені трамвайне депо, склади і дві фабрики. Тривалий

час влада замовчувала цю подію. Працівники КГБ, судів і прокуратури, які очолювали слідчі комісії з розслідування причин аварії, давали підписку про нерозголошення причин і наслідків катастрофи. За фотографування карало КГБ. Аматорські фотографії, зроблені з безпечної відстані, були вилучені у людей. Тепер фотоархіви з цього випадку відкриті і ми вміщуємо дві з численних світлин.

Фото надані УНІАН прес-службою СБУ України.

Напередодні...

(Закінчення зі стор. 1)

російського президента Володимира Путіна, які на спільній прес-конференції в Ново-Огарьово під Москвою дозволили собі грубо фальшувати українську внутрішню ситуацію, намагаючись впевнити світ у тому, що до НАТО Україну тягне лише „політична верхівка“, тим часом „більшість населення“ цього не хоче. Без ніяких формальних підстав стверджувати, хто чого хоче і чого не хоче в сусідній суверенній державі – це ніщо інше, як втручання у її внутрішні справи.

Продовження цього втручання слід очікувати від москвинів і в Букарешті, де, швидше за все, В. Путін викладе черговий антиукраїнський козир: мовляв, мало того, що рух до НАТО не підтримує „більшість населення“, але й політична еліта України неспроможна дійти згоди в цьому питанні

– то про який Плян дій може йти мова?

Цей аргумент, незважаючи на його зовнішню правдоподібність, також від лукавого, адже головні незгоди в середовищі українського політикуму підживлюються тією ж Москвою через Партію Регіонів і її провідника Віктора Януковича, для якого обстоювання російських інтересів є ледве не єдиним способом втриматися в політиці. Саме „регіонали“, а не галасливе промосковське лівацтво симоненківців і вітренківців, лежать тяжкою колодою на шляху до єдності в українській політиці, тобто до того її рівня, коли можна сперечатися щодо тактики, але не щодо стратегічних інтересів нації.

Хоч незгоди, на жаль, існують і крім цього, їх знов і знов відтворюють кожні нові вибори і несамоовита, неетична боротьба за владу. А тому що деталі цієї боротьби сховані від наших очей, виникають різні, аж до протилежних, її оцінки та інтерпретації.

Наприклад, київський тижневик „Дзеркало тижня“ у звіті про лютневу візиту прем'єра Юлія Тимошенко до Брюсселю пише: „... Юлія Володимирівна жодного разу не висловила своєї особистої думки ні з приводу НАТО, ні з приводу того, чи повинна Україна прагнути стати його членом. Навіть в Європарламенті, демонстративно намагаючись відповідати на всі запитання євродепутатів, які приймали її більш ніж прихильно, вона проігнорувала запитання представника Болгарії, котрий наївно поцікавився, чи може Тимошенко в ході цієї „публічної багатосторонньої дискусії“, яку вона описує, особисто звернутися до українського народу і пояснити, що вступ до НАТО – у його, народу, інтересах. Але ми й самі знаємо відповідь: не може. Тому що це не в її, Тимошенко, інтересах. У Брюсселі, відкидаючи можливість для України приєднатися до ПДЧ в Букарешті, вона йшла своїм „еволюційним шляхом – крок за кроком“. Один крок – у бік Москви... другий – у бік Партії Регіонів, підтримка якої їй, не виключено, дуже скоро буде потрібна в боротьбі з президентом. Третій – на електоральний Схід, чий симпатії їй як повітря потрібні для реалізації головної мети“.

Цілком у протилежний спосіб бачить проблему експерт з американського Університету Джорджа Вашингтона проф. Тарас Кузьо: „... Відступ українського уряду від підтримки ПДЧ, яку нещодавно, у січні, своїм підписом засвідчила прем'єр Тимошенко, є прямим наслідком юліефобії Президента... У 2006 та 2007-2008 роках нездатність Президента Ющенка поставити національні інтереси понад його особисту неприязнь до Юлії Тимошенко перешкодила прогресові України на шляху до членства у НАТО“ („Українська правда“, 12 березня).

Тому, можливо, чиста правда перебуває десь посередині, на тій межі, котра все же не розділяє, а політично єднає Президента Віктора Ющенка і прем'єра Ю.

Тимошенко. Навіть у такому складному питанні, як зближення з НАТО. Нагадаємо, що це зближення почало відбуватися ще за Президента Леоніда Кучми, коли Україна стала членом програми НАТО „Партнерство заради миру“. Тоді ніхто в Україні її не заперечував, розуміючи справу належним чином – що це покищо шлях не до НАТО, а до внутрішніх реформ в Україні. Так само і приєднання до Пляну дій – це не саме приєднання, а тільки свідчення готовності до продовження тих реформ, котрі в умовах немудрих протистоянь у найвищих ешелонах влади і в задушливій атмосфері корупції, так здійснюються, як мокре горить. Тому з боку Києва потрібна не просто згода щодо вибору пронатівського шляху, а сильна політична воля, щоб практично йти ним. Воля, хоч трохи подібна до виказаної наприкінці 1990-их років чехами і поляками, котрі ступили на цей шлях, хоч Москва тупотіла ногами, що ніколи не дозволить розширення НАТО на Схід.

І в цьому розумінні проблема НАТО, зокрема квітнева зустріч в Букарешті, незалежно від того, яким результатом вона закінчиться, є в більшій мірі проблемою внутрішньої, а не зовнішньої політики України.

І ще не вечір. Якщо йти за словами, то між В. Ющенком і Ю. Тимошенко нема ніяких розбіжностей. Перебуваючи в Брюсселі 13 і 14 березня, Президент висловив певність, що у Букарешті Україна таки приєднається до Пляну дій щодо майбутнього членства в НАТО. В унісон цій певності прозвучала зява прем'єра: „Уряд, президент і голова Верховної Ради робили крок, який мусили зробити – послали листа. Далі – це питання органів у НАТО, які приймають рішення, а ми до квітня будемо працювати, щоб це рішення було позитивне“.

Ще не вечір, незважаючи на огидну запобігливість Німеччини, Франції і ще декількох країн, перед Москвою.

Сенатор Лугар сумнівається, що слід запрошувати В. Путіна

ВАШІНГТОН. — Американський сенатор Річард Лугар ставить під сумнів доцільність запрошення для Володимира Путіна на зустріч НАТО, й він та інші сенатори закликають надати Україні Плян дій для членства. Про це йшлося на слуханні в Комітеті з закордонних взаємин США 11 березня, присвячених майбутній зустрічі НАТО в Букарешті 2-4 квітня.

Сенатор Р. Лугар пригадав, як Президент Росії В. Путін, виступаючи на прес-конференції разом з колегою з України Віктором Ющенком після переговорів з ним, заявив, що Росія може надати на Україну свої ядерні ракети, якщо Київ вступить до НАТО й розташує на українській території військові бази країн

НАТО. За такої ситуації, сказав один з провідних сенаторів-республіканців, запрошення для В. Путіна на зустріч може означати надання йому змоги далі залякувати інших. За словами Р. Лугара, в нинішньому контексті запрошення В. Путінові „дуже сумнівне“.

Р. Лугар вважає, що НАТО мусить надати Україні, а також Грузії Плян дій для членства. Обидві країни ще мають здійснити багато досягнень, перш ніж їм можна буде запропонувати вступати до НАТО, але надання їм Пляну дій було б „важливим символом намірів альянсу“.

Інший сенатор, один з провідних демократів, голо-

(Закінчення на стор. 18)

АМЕРИКА І СВІТ

Центральний Банк рятує економіку США від краху

ВАШІНГТОН. — Управління Федеральною резервною системою США вдалося до надзвичайно рідкісного кроку, зумовленого важкою економічною ситуацією в країні. 16 березня Центральний банк вкотре зменшив відсоткову ставку на позички та спробував врятувати одну з найбільших фінансових установ від катастрофи. Керівництво Центробанку схвалило продаж інвестиційної компанії „Бер Стернс“, криза якої могла призвести до ланцюгової реакції на ринках світу. Американські урядовці запевняють, що вжиті заходи дозволять врятувати економіку. „Бер Стернс“ — одна з найстаріших фінансових установ на Вол-Стріті. Вона діяла 85 років і опинилася на межі краху через проблеми на ринку кредитів. Її активи купує компанія „Джей Пі Морган Чейс“, всього за 2 дол. за акцію. Ще рік тому акції „Бер Стернс“ продавалися по 170 дол. Компанію продають всього за чверть вартості хмаросягу, в якому вона розташована. Банкрутство „Бер Стернс“ могло б призвести до паніки на ринку кредитів, означає менше позичок на житло, автомобілі та розвиток підприємництва, а це може перерости в катастрофу економіки країни. Посередником продажу „Бер Стернс“ став

Центробанк США. Таким чином уряд дав знати, що готовий зробити усе необхідне, щоб система не обвалилася. Однак, критики, як от експерт з Мерілендського університету Пітер Морісі, кажуть, що Адміністрація запізнилася з діями: „Ми переживаємо кризу банківського сектора, роздрібної торгівлі, люди втрачають праці, економіка погіршується дуже швидко. Заходи, до яких вони вдалися, не досить масштабні і не зможуть вирішити проблему“. Президент Джордж Буш запевняє, що занадто активне втручання уряду в економіку може заподіяти більше шкоди, ніж принести користи. Дж. Буш схвалив дії Центробанку і пообіцяв вдаватися до необхідних заходів залежно від ситуації. (ББС)

У штаті Нью-Йорк призначено нового губернатора

ОЛБАНІ, Нью-Йорк. — До своїх обов'язків 17 березня приступив новий губернатор штату Нью-Йорку Дейвид Патерсон. Д. Патерсон — перший в історії штату чорношкірий і перший в історії США сліпий губернатор. Втім, увага до ротації губернаторів одного з американських штатів викликана зовсім не самим Д. Патерсоном, а радше причиною, чому він обійняв цю посаду, а саме слідством у справі колишнього губернатора штату Нью-Йорку

Еліота Спіцера, яке почалося за підозрою у хабарництві. Але незабаром з'ясувалося, що все це має відношення до галузі сексуальних послуг. Агенти Федерального бюро розвідувань (ФБР) кажуть, що Е. Спітцер був постійним клієнтом так званого Імператорського клубу, що надавав інтимні послуги багатим клієнтам. Година з клієнтом в ньому коштувала до 5.5 тис. дол. За даними ФБР, Е. Спітцер витратив на жінок понад 80 тис. дол. Е. Спітцер визнав свій зв'язок з повією та зрезигнував з посади губернатора. Він був „клієнтом номер дев'ять“. Повія звалася „Крістен“, яку було ідентифіковано як 22-річну Ешлі Олександрю Дюпре з штату Нью-Джерсі. („Голос Америки“)

Дж. Буш звинувачує Венесуелу в підтримці тероризму

ВАШІНГТОН. — Президент Джордж Буш звинуватив венесуельського провідника Уго Чавеса в провокаціях і марнуванні нафтових багатств Венесуели для розпалювання антиамериканських настроїв і підтримки тероризму. Про це Президент США заявив 13 березня під час виступу на щорічній конференції Торговельної палати підприємців латиноамериканського походження США. Вину за конфлікт між латиноамериканськими країнами Дж. Буш поклав на У. Чавеса, закликавши президента Венесуели відмовитися від агресивних дій. Дж. Буш заявив про зв'язок між Венесуелою й Збройними революційними силами Колумбії (FARC), котрі США відносять до терористичних угруповань. Уряд У. Чавеса виступає за те, щоб терористи FARC були визнані як законні збройні сили. „Намагаючись розширити свій вплив у Латинській Америці, цей режим заявляє, що підтримує соціальну справедливість, — сказав Дж. Буш. — Насправді його програма залишається у більшій частині порожньою обіцянками й жадобою влади“. У відповідь на звинувачення Президента США глава МЗС Венесуели Ніколас Мадуро заявив, що Венесуела не підтримує колумбійських терористів. Прагнення США оголосити Венесуелу терористичною державою, за словами Н. Мадуро, свідчить про провал політики США в Латинській Америці. На початку березня між Венесуелою й Еквадором з однієї сторони, і Колумбією з іншої розгорівся конфлікт, що ледь не призвів до військового зіткнення. Конфлікт виник через акцію колумбійських військ проти терористичного угруповання (FARC) на території Еквадору. („Кореспондент“)

Прихильниця Г. Клінтон зрезигнувала

НЮ-ЙОРК. — Джеральдін Фераро, член фінансового комітету передвиборного штабу Гіларі Клінтон, яка була членом Конгресу США, 13 березня зрезигнувала у зв'язку з нещодавнім зауваженням на адресу Барака Обами. Минулого тижня Дж. Фераро заявила, що популярність Б. Обами пов'язана виключно з кольором його шкіри. Передвиборний штаб Б. Обами в особі Девіда Аксельрода 11 берез-

ня зажадав від Г. Клінтон перервати співпрацю з Дж. Фераро на підставі її заяви, а сам Б. Обама назвав її слова „сміхотворними“. Д. Аксельрод побачив в словах Дж. Фераро расистські мотиви. Г. Клінтон висловила незгоду з зауваженнями прихильниці. Дж. Фераро повідомила, що в її словах не було расизму, в якому її звинувачують: „Це було лише ствердження факту“. У листі до Г. Клінтон Дж. Фераро називає причиною свого відходу те, що через неї передвиборна кампанія Г. Клінтон піддається нападкам. („Кореспондент“)

„Ендевор“ успішно причалив до космічної станції

ГЮСТОН, Тексас. — Американський космічний корабель „Ендевор“ 13 березня успішно причалив до міжнародної космічної станції. Човник з сімома астронавтами стартував з мису Канаверал 11 березня і вивів на орбіту японську лабораторію. „Ендевор“ пробуде в космосі до кінця березня. („Німецька хвиля“)

Посол США залишила Білорусь

МІНСЬК, Білорусь. — Посол США в Мінську Карен Стюарт залишила Білорусь 12 березня, але залишається послом США в Білорусі. „Позиція США стосовно Білорусі й продовження діалогу з білоруським керівництвом залишається незмінною. Білоруське керівництво повинне звільнити всіх політ'язнів, які перебувають у місцях позбавлення волі, — наголошується в документі, оприлюдненому Посольством США. Раніше повідомлялося, що влада Білорусі рекомендувала американському послові покинути країну у зв'язку з санкціями Держдепартаменту відносно цієї республіки. 7 березня Білорусь відкликала свого посла в США. На думку президента Олександра Лукашенка, причина санкцій з боку США стосовно концерну „Белнефтехим“ полягає в тому, що білоруська сторона почала працювати у Венесуелі. У грудні там було відкрите спільне білорусько-венесуельське підприємство з видобутку нафти потужністю близько 7 млн. тонн нафти на рік. („Кореспондент“)

США та Росія не домовились щодо ПРО

ВАШІНГТОН. — Секретар Державного департаменту США Кондоліза Райс 18 березня сказала, що США так і не досягли угоди з Росією стосовно намірів Вашингтону розгорнути елементи системи протиракетної оборони (ПРО) у Центральній Європі. Однак, США запропонували серію заходів, покликаних переконати росіян, що план встановити елементи американської системи на території Польщі та Чехії не загрожує безпеці Росії. Про це Держсекретар заявила у Москві після переговорів з міністром закордонних справ Росії Сергієм Лавровим. Останній пообіцяв вивчити запропоновані американцями заходи. Позитивним вислідом переговорів стала домовленість укласти угоду про скорочення стратегічних озброєнь. („Голос Америки“)

В Тибеті повстали монахи

ЛГАСА, Тибет. — У Тибеті 14 березня лунали постріли на вулицях Лгаси під час протесту будистських монахів, які обстоюють незалежність краю. Ці протести є найбільшими антикитайськими акціями за останні 20 років. Вони стали наслідком арешту владою кількох монахів, які взяли участь у марші на честь 49-ої річниці тибетського повстання проти китайського правління. Сотні монахів вийшли на вулиці тибетської столиці, вимагаючи їхнього звільнення. Проти демонстрантів було застосовано сльозогінний газ.

Попри запевнення Пекіну в тому, що ситуація знаходиться під контролем, кореспонденти повідомляють про посилення протестів. Речник тибетського уряду в екзилі в Індії закликав міжнародну спільноту звернутися до Китаю, аби він більш стримано реагував на протести будистських монахів. Китай уважає Тибет частиною своєї території, попри те, що до ХХ ст. той край тривалий час був автономним. В свою чергу, більшість тибетців є послідовниками Далай-лами, який від 1959 року перебуває в екзилі в Індії.

Чужоземні засоби інформації, посилаючись на очевидців, повідомили, що протести під гаслами незалежності Тибету спрямовані також і проти китайців, яких масово переселила до регіону пекінська влада. Тибетці звинувачують Пекін у розмиванні й знищенні давньої традиційної культури Тибету.

Натомість Китай намагається представити свою країну як місце, де різні народи, в першу чергу такі меншини, як тибетці, живуть

у добробуті й єдності з китайцями, а згадані події підривають рожеву картину стабільності, яку Китай вимальовує напередодні Олімпійських ігор у Пекіні в серпні. Тибетці ж намагаються використати ці Ігри як нагоду ще раз нагадати світові про своє становище під китайським пануванням.

Далай-лама назвав події в Тибеті „культурним геноцидом“. Він закликає до міжнародного розслідування обставин придушення Китаєм сутичок у Тибеті. Далай-лама виступив після того, як від тибетського уряду у вигнанні надійшли повідомлення про кількість жертв. За цими даними, лише у Лгасі загинули 80 осіб, понад 70 — поранені. Влада стверджує, що не причетна до загибелі людей, і наголошує, що сили безпеки не використовували зброї для придушення акції. Західні країни висловили стурбованість подіями у Тибеті і закликали сторони до стриманості.

Тибетці, котрі живуть в Європі, закликають бойкотувати Олімпійські ігри в Пекіні. Перед Палацом правосуддя у Брюсселі декілька сотень людей протестували проти жорстокого придушення китайською владою маніфестацій у Тибеті. У низці європейських столиць маніфестанти атакували будівлі посольств та консульств КНР. Водночас 16 березня вулиці столиці Тибету перекрили китайські військові та були заповнені військовими. За повідомленням кабельного телебачення Гонконгу у місто в'їхали близько 200 військових автомашин. Китай обмежує доступ до Тибету західних журналістів. (ББС, Радіо „Свобода“, „Голос Америки“)

Верховна Рада України схвалила закон про Кабінет міністрів

КИЇВ. — Український парламент 18 березня ухвалив у першому читанні новий закон про Кабінет міністрів. Окрім фракцій коаліції – БЮТ і „Нашої України-Народної Самооборони“, – за нього проголосувала і фракція Блоку Володимира Литвина. Більшість парламенту таким чином підтримала вимогу президента про необхідність повернути йому втрачені більше року тому повноваження.

Саме той закон про уряд, ухвалений коаліцією Віктора Януковича, став однією з причин для звинувачень в „узурпації влади“ Кабміном і призначення позачергових виборів Верховної Ради.

Тепер закон про уряд часів В. Януковича пропонується взагалі ліквідувати, оскільки значна кількість його положень суперечать Конституції. Найпринциповіша норма закону, якщо він буде ухвалений остаточно, – це повернення права президентові вносити на

розгляд Верховної Ради подання про відповідальність уряду. Саме це положення найбільше критикувала опозиція і експерти, твердячи про невідповідність Конституції. Також пропонується надати право президентові взагалі не вносити кандидатуру прем'єр-міністра, якщо глава держави бачитиме законні чи конституційні підстави не робити цього.

Окрім того, законопроект встановлює, що міністри оборони і закордонних справ вносяться на затвердження Верховною Радою тільки президентом, і звільняються виключно за його згодою.

Якщо перекласти запропоновані статті закону на особистості, то після цього ухвалення – остаточно редакція його розглядатиметься через два тижні – поліції Юлії Тимошенко стануть більш вразливими, адже сама вона більшою мірою залежатиме від Віктора Ющенка, який матиме право вимагати її відставки. (ББС)

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО
ІМ. ШЕВЧЕНКА

До питання рецепції Шевченка

Григорій Грабович

Весь простір Шевченкової критичної рецепції можна поділити на кілька фаз або ключових моментів, які водночас вимірюють як розвиток сприйняття Шевченка, так і основні етапи української інтелектуальної історії. (Окремо від цього залишаються загальний суспільний дискурс і постійно зростаючий культ Шевченка – але ці важливі моменти безперечно заслуговують на нашу увагу). У власне літературно-критичному та інтелектуальному плянах етапи цієї рецепції можна бачити в працях головних мислителів пошевченківської доби. В XIX ст. це – Микола Костомаров, Пантелеймон Куліш, Михайло Драгоманов та Іван Франко. Для кожного з них прочитання Шевченка також артикулює як ідеологічну, так і інтелектуальну й суто наукову позицію або настанову. До того, для кожного з них Шевченко відіграє настільки важливу роль, що якоюсь мірою він моделює профіль їхньої творчості – у випадку Костомарова, Куліша й Франка, також і художньої творчості. У XX ст. це повториться у рецепціях Дмитра Донцова і Євгена Маланюка, але загальні виміри цього зацікавлення, а зокрема його прагматика, рішуче міняються.

Рецепція Шевченка є водночас діяхронною присутністю, своєрідним силовим полем, що існує достоту як ота ідеальна, позачасова літературна тяглість і системність у концепціях Томаса Еліота або Хорхе Борхеса. Її основні прикмети – це інтертекстуальність і полемичність, тобто той наочний факт, що подальші покоління інтерпретаторів Шевченка не можуть не заторкнути своїх попередників і так чи інакше оспорювати їх. У тому пляні рецепція Шевченка є своєрідною органічною й комплексною „внутрішньою історією“ в самій історії української літератури і культури. Тим самим вона також виступає як своєрідна археологія різних тропів, топосів і пізнавальних парадигм, що стосується так самого Шевченка („батько“, „геній“, „пророк“ тощо), як і системності, в якій його бачиться (народ, Україна, „державна слова“).

В глибиннішому пляні – а він відкривається нам тільки при допоміж адекватного інструментарію – ця „внутрішня історія“ також розкривається як своєрідна, розуміється, прихована і здебільшого неусвідомлена, війна із спадщиною поета. Бо саме тому, що в його інтерпретацію закладено стільки інтелектуальної, емоційної і психічної енергії, кожне прочитання не може не конфронтувати авторитарності моделю, тобто (підсвідомо) обертатися проти самого моделю. В цьому пляні,

отже, „внутрішня історія“ рецепції Шевченка стає і своєрідною війною з Шевченком, з авторитетом його впливу. Врешті, як я це доводжу в окремій праці про костюмарівську рецепцію Шевченка, основною закономірністю цілої рецепції стає парадигма проникливості та сліпоти. Як показують самі тексти, тою мірою, що інтерпретатор-спадкоємець Шевченкового слова вбачає певну істину, гострота і ясність його візії залишає чималу площину цілого образу в тіні; його бачення, неухильно стає водночас небаченням, сліпотою. Завданням для нас, спадкоємців критичної естафети, залишається звірити і зрозуміти пропорції обох компонентів і бодай попередньо оцінити їхню співдію – як в контексті шевченківської рецепції, так і в контексті нашої новітньої інтелектуальної історії.

* * *

Основних етапів або головних силових точок в рецепції Шевченка є кілька. Перший етап – не так за часом постання, як за внутрішніми, структурними прикметами – це позиція Костомарова, тобто його дотепер живуча концепція Шевченка як речника народу, того, хто озвучив його колективний голос, генія, який водночас так близько ідентифікований з народом, що основна екзистенційна база його геніяльності – його суверенний індивідуалізм – майже не помічається.

Другий, не менш переломовий етап – це Куліш. У пошевченківській добі момент національного самоусвідомлення, його постійного, власне критичного переосмислення, постійних критичних і полемічних пошуків з одного боку, і негмонної літературної, історичної, й культуртрегерської діяльності з другого пов'язується передусім з його постаттю. Власне з ним починається послідовний історичний ревізіонізм, переоцінка не так в ключі моральних абсолютів, добра і зла (як це є у Шевченка), а радше універсальних, раціональних цінностей. Ця переоцінка, самозрозуміло, великою а то й переважною мірою фокусується на найважливішому чиннику новітньої української історії, тобто на самому Шевченкові.

Третій етап – це Драгоманов. Хоч політичний процес націотворення продовжуватиметься ще довго і в XX ст. (і триватиме аж до наших днів), в XIX ст. його концепційний вимір, національне самоусвідомлення як таке, великою мірою завершується Драгомановим і тими новими параметрами – секулярності, соборності і цілісного європоцентризму – що він так владно закріплює в українській свідомості. Те, що у Куліша (попри всю його проникливість і громадянську відвагу), таки ще виступало в ключі романтичних цінностей і народницької спадщини, перетворюється у Драгоманова в думку, яка є ерудована, система-

(Закінчення на стор. 12)

Великоднє послання...

(Закінчення зі стор. 1)

уділяючи їм прощення й спасіння. В іконі слава воскреслого Христа не належить лише Йому одному, але скоріше розділена з усіма людьми, які згоджуються на своє воскресіння. Іконічний Христос поєднався з людством по Своїй власній волі.

І справді, чи це не відповідає нашій вірі? Чи не про це ж нам говорить і Символ віри, що це було зроблено „задля нас, людей, і нашого ради спасіння“, що Христос зійшов із небес, прийняв на себе нашу людську природу, що жив серед нас, умер і воскрес, що вознісся до слави й зараз у славі сидить праворуч Отця? Через прийняття людської плоті Христос безповоротно зв'язав свою долю з нашою: де Він є, туди й ми покликані; де б ми не були, ми знаємо, що Він є там. Велике Повечір'я Різдва відлунує також в Пасхальному таїнстві: „З нами Бог!“. До того ж, Воплочення й Воскресіння є різними аспектами того самого таїнства, таїнства Бога, який так сильно любить нас, що постійно знаходить нові способи бути з нами: у своєму народженні Христос узяв на себе нашу природу й підніс її, роблячи нас назавжди *sarax Dei* - „здатними приймати Бога“; через Пасхальне таїнство Своєї смерті й Воскресіння Він раз і назавжди поєднався з нами в нашій смерті, щоб могли безповоротно провадити нас через смерть до життя.

Воскреслий Христос і досі присутній для нас у чудесних проявах. Ми є свідками цього на Божественній Літургії, коли Тіло і Кров Христа, розділені у їхньому освяченні, так як вони були розділені на Хресті, знову поєднуються в чаші, тим самим подаючи нам чудесний знак Воскресіння. Як апостоли на дорозі до Емауса, ми пізнаємо Його „в ламанні хліба“ (Лк. 24, 35). Однак, якщо це єдине місце, де ми шукаємо Воскреслого Христа, ми можемо розминутися з Ним в багатьох інших місцях, де Він прагне, щоб ми шукали Його.

У багатьох наших церквах ви можете знайти хрести, які звертають вас до цього таїнства присутності Христа в усіх аспектах нашого життя. Можливо, ви й бачили

ці хрести – чи як процесійні хрести, що стоять за вівтарем, чи в руці священика, коли він благословляє вас. Ці хрести двосторонні: на одній стороні – зображення Розп'яття, на другій – Воскресіння. Ці хрести говорять про засадничу істину: смерть і воскресіння є двома сторонами однієї й тієї ж реальності, бо як немає смерті без Воскресіння, так і Воскресіння без смерті. Кожного дня ми опиняємося перед лицем смертей – малих і великих. Ці смерті коливаються від незначного розчарування та клопоту до великих втрат – включаючи видиму перемогу зла, насилля, заподіюване щодня народженням і ненародженням, та неминучість нашої власної смерті. Однак, Христос посіяв насіння перемоги у всіх цих смертях. Тільки очима віри ми можемо розпізнати Воскресіння, яке Христос прагне закласти у ці моменти – в кожен момент нашого життя.

То ж дивімося на світ очима віри, щоб могли впізнати Воскреслого Христа, присутнього й всевладного у нашому житті, в наших родинних, наших парафіях, і в нашому, зневіреному в Його присутності, світі. Розпізнаваймо Його славу в красі наших церковних відправ, пізнаваймо Його радість в наших родинних святкуваннях, усвідомлюймо Його мир в нашому щоденному житті, і нехай кожен, кого ми зустрічаємо на нашому життєвому шляху, бачить в нас незаперечне свідчення правди й сили Воскреслого Христа.

Христос Воскрес!
Воістину Воскрес!

Віддані вам в Воскреслому Христі,
+ **Стефан Сорока**,
Митрополит Української
Католицької Церкви у США,
Архієпископ Філадельфійський
для українців
+ **Роберт Москаль**,
Єпископ Пармської
єпархії св. Йосафата
+ **Річард Семінак**,
Єпископ Чикагської
єпархії св. Миколая
+ **Павло Хомницький, ЧСВВ**,
Єпископ Стемфордської єпархії
+ **Іван Бура**,
Єпископ-помічник
Філадельфійської Архиепархії
Велидень, 2008 року Божого

Про автора: Д-р Григорій Грабович – професор-україніст Гарвардського університету, дослідник творчості Тараса Шевченка, автор книжки „Поет як мітотворець“, головний редактор київського журналу „Критика“.

Від Конотопа до Полтави

Нинішній березень ознаменований двома указами Президента України Віктора Ющенка, які надають державного значення двом подіям з історії України, котрі раніше замовчувалися або перекручувалися на догоду імперській політиці Москви. Йдеться про відзначення на державному рівні 350-річчя перемоги українського війська під проводом гетьмана Івана Виговського у Конотопській битві і 70-річчя проголошення Карпатської України та битви на Красному полі добровольцями „Карпатської Січі“ і угорським військом.

Російські політтехнологи та їхні прибічники в Україні відразу розцінили спомин про Конотоп як виклик Росії, хоча насправді йдеться про відновлення історичної правди в народній пам'яті та в історіографії. Нагадаємо, що 29 квітня 1659 року українське військо атакувало біля Конотопу російське військо, яке спішно йшло в Україну під проводом воєводи Олексія Трубецького з каральним завданням, і вщент розгромило його. Втрати росіян сягали 30 тис. вояків. Перемога І. Виговського стала переконливою відповіддю на кабальну Переяславську угоду 1654 року: Україна не корилася московському цареві.

Опоненти В. Ющенка активно заперечують значення конотопської перемоги: мовляв, І. Виговський намагався віддати Україну Польщі, населення не підтримувало його, а московське військо не було остаточно розгромлене. Щодо цих заперечень варто сказати, що І. Виговському йшлося про входження України не до Польщі, а до федеративної держави Річ Посполита, яка об'єднувала б три автономні утворення – Польщу, Литву та Україну. Щодо уцілілого війська, то російський історик Сергій Соловйов пише, що після разючого розгрому московський цар Олексій Михайлович збирався втікати за Волгу, бо не міг зібрати вдруге таке потужне військо. Йому пощастило, що союзники українців – кримська орда – не пішла на Москву, а заходилася грабувати українські села. Про підтримку населення історик Микола Аркас сказав: „Той народ і на крихту не мав політичного досвіду, щоб зрозуміти сучасні обставини“. Зрозуміло, що московська аґентура діяла в Україні таємно, намовляючи і купуючи прихильників. У вересні 1659 року київський, чернігівський і переяславський полковники присягнули московському цареві, військо О. Трубецького урочисто увійшло в Ніжин, в жовтні того ж року в Білій Церкві О. Трубецької привів до присяги Москві нового гетьмана Юрія Хмельницького. Коли не вдалося зброєю, застосували хитрощі.

Указ Президента повертає з забуття і події 1939 року, коли було проголошено Карпатську Україну і стався її збройний захист, придушений Угорщиною. Провідник національно-визвольного руху і президент проголошеної автономної держави о. Августин Волошин був замучений в казематах Москви. Тепер буде увічнено пам'ять Героя України, президента о. Августина Волошина та його соратників встановленням пам'ятних знаків та меморіальних дощок у місцях, пов'язаних з їхнім життям і діяльністю.

Історію не можна змінити, хоча її події і намагаються переповідати по-різному, на догоду новітній політиці. Відзначення у 2009 році річниці Конотопської битви і проголошення Карпатської України є не викликом, а лише поверненням цим подіям належного їм місця в літописі, в народній пам'яті. Саме таке ставлення до історії підтверджує позитивне ставлення Президента України до відзначення у наступному році разом з Росією та Швецією 300-річчя Полтавської битви, у якій Україна програла, але залишилася Україною, хоча й поневоленою переможцем. На недавній зустрічі президентів України і Росії В. Ющенко запропонував „використати ідеологію історичного розуміння при обговоренні болючих питань спільної історії“. Адже йдеться про взаємини суверенних держав, котрі мають власні, а не написані сусідом історичні хроніки.

БЕРЕЗЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ...

Максим Рильський – уцілілий серед страчених неоклясиків

21 березня 2000 року в Парижі відбувся перший Всесвітній день поезії, встановлений рік перед тим делегатами 30-ої сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО. А 19 березня народився Максим Рильський, один з провідних українських поетів. Сталося це у 1895 році в Києві. Його батько, громадський діяч і публіцист Тадей Рильський, був сином багатого поляка Розеслава Рильського і княжни Трубецької. Багато років життя М. Рильського пов'язане з селом Романівкою на Житомирщині, де його батько зустрів свою суджену Марію, дочку місцевого селянина.

У 1902 році, після смерті батька, овдовіла мама привезла сина в рідне село. Він спершу вчився вдома, потім у приватній гімназії в Києві, де жив в сім'ях Миколи Лисенка та етнографа Олександра Русова. Після приватної гімназії М. Рильський навчався на медичному факультеті Київського університету, потім на історико-філологічному факультеті Народного університету, але жодного з них не закінчив. Тривалий час він був вчителем в Романівці, пізніше – у Києві.

Свій перший вірш М. Рильський надрукував у 1907 році, а першу збірку поезій „На білих островах“ – у 1910 році, 15-річним юнаком. Вже тоді, у 1910 році, М. Рильський думав про своє майбутнє:

Шлях без краю лежить...
а над шляхом — імла,
Шлях, камінням укритий,
тернистий,
І життя на той шлях
вже мене посила.
Чи дійду ж до кінця його
чесний і чистий?

В молоді роки поет належав до мистецького угруповання „неоклясиків“, яких переслідувала офіційна радянська критика за „відірваність від сучасних потреб соціалістичного життя“. Усе ж впродовж 10 років вийшло 10 збірок М. Рильського, декілька книжок поетичних перекладів, зокрема переклад поеми Адама Міцкевича „Пан Тадеуш“. У 1920-ті роки поет цілковито ізолювався від радянської дійсності,

лише іноді виявляв обурення проти ідейно-політичної та літературної атмосфери, що панувала тоді. Така поведінка закінчилася арештом у 1931 році, коли він майже рік просидів у Лук'янівській тюрмі. Після ув'язнення творчість М. Рильського зазнає змін, і в збірці „Знак терезів“ (1932 рік) він проголосив активне сприйняття радянської дійсності, завдяки чому як єдиний з неоклясиків урятувався від сталінського терору і був зарахований до числа офіційних радянських поетів. Його творчість поділилась на офіційну та ліричну. І саме в другому руслі були написані твори, які пережили автора. У радянську добу М. Рильський видав 35 книжок поезій, чотири книжки ліро-епічних поем, зробив багато перекладів зі слов'янських та західноєвропейських літератур, написав наукові праці з мовознавства та літературознавства, став академіком, директором Інституту мистецтвознавства, фолкльору та етнографії Академії Наук України, отримав Ленінську премію і Державну премію СРСР.

Помер М. Рильський 24 липня 1964 року. На честь М. Рильського названо вулицю в Києві, біля центрального входу до Голосіївського парку відкрито пам'ятник поетові, а в будинку, де жив М. Рильський, діє музей поета.

Здавалося б, почалося благополучне життя літератора, який тепер вже мав титули, звання, нагороди і пам'ятники, тоді як інші неоклясики пішли зі Соловків в тривале небуття. Та усе ж ми любимо М. Рильського, шануємо його. Тому що на „шляху, укритому камінням“, він не зрадив українській поезії і написав не тільки „сизокрил орел летить“, а й „де буде станція — не знати, куди дорога — не вгадати, шкода шукати і питати: усе мовчить і всі мовчать“.

Отож коли усі мовчали, поет творив українську поезію. І тепер, маючи свято поезії, згадаймо творця, який серед режимного мороку писав:

За стінами холодна віє ніч;
Огонь то згасне, то засяє знову...
Ах, так давно я чув людську річ,
Що вже й забув земну,
звичайну мову.

Л. Хм.

Пам'ятаймо про Україну!

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510

E-mail: svoboda@att.net Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік \$55.00, на півроку – \$35.00. Для членів УНСоюзу \$45.00 річно, на півроку – \$30.00. За кожну зміну адреси – \$1.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Сеньорський Курінь Спартанки проголошує вписовий листок на

ПОЧАТКОВИЙ НОВАЦЬКИЙ ТАБІР

який відбудеться на оселі „ВОВЧА ТРОПА“, Іст Четгем, Н. Й.

від 20 до 26 липня 2008

Цей табір є для дітей, що вже одержали жовту хустку, мають 6 -7 років, та говорять по-українськи. Кошт табору є \$375. Табір є обмежений до 16 таборовиків, тому приймаємо учасників в порядку одержання зголошень. Просимо повповнити подану нижче форму і прислати враз із чеком на \$100 (неповоротний завдаток) виписаним на "Plast – Spartanky" до:

Marta Melnyk – 5 Alexandra Lane – Long Valley, NJ 07853

Ім'я учасника _____

День Народження _____

Адреса _____

_____

Телефон _____

Е-почта _____

Імена батьків _____

Станція _____ Дата одержання хустки _____

Гніздовий/а _____ Телефон _____

За додатковими інформаціями просимо звертатися до

Петрусі Пославської (201) 788-5707

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: ukradmin@att.net
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 e-mail: adsukrpubl@att.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: ukrsubscr@att.net

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Москва – наш головний ворог

У травні 2007 року Президент України Віктор Ющенко видав указ про вшанування Головного командира Української Повстанської Армії Романа Шухевича з нагоди 100-ліття його народження. Голова Комуністичної партії України Петро Симоненко відреагував на це заявою у Верховній Раді України, у якій засудив указ Президента та звів наклеп на Р. Шухевича, який начебто одержав вищі бойові нагороди з рук Адольфа Гітлера. Інститут історії України при Національній академії наук спростував цей наклеп. Однак, після спростування цей наклеп повторив у своєму інтерв'ю Дмитро Табачник – віце-прем'єр-міністр України з гуманітарних питань.

У жовтні 2007 року в Києві на урочистому відзначенні 65-ліття створення УПА Президент України своїм указом посмертно надав Головному командирові Р. Шухевичу звання Героя України. У листопаді 2007 року Президент України мав поїздку до Ізраїлю, де у Меморіальному комплексі „Яд Вашем” був підданий критиці за відзначення Р. Шухевича званням Героя України. Тут же було сказано, що в архівах Меморіалу знаходиться досє про причетність батальйону „Нахтігаль” під проводом Шухевича до каральних операцій проти цивільного населення Львова влітку 1941 року. У зв'язку з цим 18 грудня 2007 року від Державного комітету архівів України та пізніше від Українського інституту національної пам'яті до Ізраїлю було спрямоване прохання про підтвердження цих заяв. Після двомісячного мовчання директор архівного департаменту Хайм Гертнер повідомив, що жодного досє на Р. Шухевича в архіві немає.

Подібні наклепи почали з'являтися і в єврейських засобах масової інформації США, зокрема в газетах і радіопрограмах. У постановах Другого великого збору Організації Українських Націоналістів від 1941 року є такі слова: „Жиди в СРСР є найвідданішою підпорою пануючого большевицького режиму та авангардом московського імперіалізму в Україні. Проти жидівські настрої українських мас використовує московсько-большевицький уряд, щоб відвернути їхню увагу від дійсного спричинника лиха і щоб у час зриву спрямувати їх на погроми жидів. Організація Українських Націоналістів поборює жидів як підпору московського большевицького режиму, освідомлюючи рівночасно народні маси, що Москва – це головний ворог”.

Ці слова цитують наші противники для звинувачення ОУН в антисемізмі. Однак, тут треба підкреслити, що ОУН лише констатувала сумну дійсність, але разом з тим наголошувала, що, всупереч московському тлумаченню, це не стосується нації в цілому, а також відзначала, що головний ворог – це Москва. На жаль, сьогодні єврейські джерела і навіть урядові особи Ізраїлю залишилися підпорою ворога та поширюють його брехливу пропаганду. Тому українцям слід пам'ятати, що „Москва – наш головний ворог”, як про це сказано у постанові ОУН, та що наклепи проти нас і наших героїв ідуть з Москви. Слід також звернутися до наших братів-євреїв: перестаньте бути підпорою нашого ворога!

Аскольд Лозинський,
Нью-Йорк

Біль моєї пам'яті і досі живий

В який вже раз я читала про трагедію на донецькій шахті ім. Засядька. Раптом наплинули спогади 40-річної давности: неясні, уривчасті. Це були 1960-ті роки. Сибір. Шахтарське сели-

ще Байдаївка. Тато працював на шахті, і якогось дня він не повернувся з нічної зміни. Мама пішла до праці та відразу ж повернулася з страшною звісткою: на шахті – обвал. Потягнулися нескінченно довгі години чекання. Бабця і татова сестра плакали, кудись ходила мама. Хтось приходив до нас. Багато українців працювало на шахті. Ніхто не знав, що з їхніми рідними. Тато повернувся, коли вже стемніло, і розповів, що з шахти нікого не випускали, поки не підняли всіх загиблих. Боялися заворушень серед шахтарів.

Потім була сіра днина. Падав дощ чи мокрий сніг. Я була дуже незадоволена брудними черевичками і мокрим волоссям, яке лізло в очі. Та ніхто не звертав на мене уваги. Сумно грала оркестра, все було завалено вінками. Страшно кричали люди. Поміж них ходили якісь дивні чоловіки і до всього прислухалися.

На вишитому рушнику труну опускали в землю. Жінка в чорному кинулася за нею. Моя бабця випустила мою руку і метнулася до тієї жінки... Я сіла в болото. На мене дивився з портрета юнак у вишиваній українській сорочці. Я ще і сьогодні пам'ятаю його обличчя.

Галина Макогон,
Сейнт-Пітерсбург, Флориди

Пригадався табір біля Бравншвайгу

Одержала „Альманах – 2008“, в якому є цікаві статті про життя в таборах переміщених осіб після Другої світової війни. Багато пригадалося з молодечо-безжурного життя в таборі „25“ Галендорф, біля Бравншвайгу (англійська зона). Ніде не знаходила споминів про цей табір. Він складався з трьох частин – „А“, „Б“ і у Вальдгаймі. Були там дві церкви – православна і греко-католицька. Був Пласт, гімназія і досить активний театр зі славними артистами – подружжям Тагаїв. Були також церковні і теа-

тральний хори. З табору „А“ походить Владика Іван Бура.

Були спроби у 2006 році скликати з'їзд колишніх учнів гімназії і пластової молоді, але зголосилось тільки три особи. Пересилаю знімку з тієї зустрічі. З нашим пластовим прапором (зліва) Раїса Литвинчук-Таранес з Австралії, Стефа Кавин-Стенфілд з Віктору, Нью-Йорк, і Марія Дорошинець-Уздейчик з Йонкерсу, Нью-Йорк.

Марія Уздейчик,
Йонкерс, Нью-Йорк

Дієздатність парламента – не в кількості, а в праці!

Українська служба ВВС оприлюднила (22 лютого) інтерв'ю Світлани Дорош з головою Партії Регіонів Віктором Януковичем. З інтерв'ю читачі довідалися, що В. Янукович не має грошей, щоб викупити хату, яку орендує (це тоді, як їздить на авті ціною щонайменше 100 тис. дол.) Але поряд з цією інформацією читачі мали нагоду переконаватися, що Партія Регіонів не розуміє, що таке коаліція і опозиція.

Справа в тому, що В. Янукович не пояснив, чому депутати його партії блокують працю Верховної Ради України, хоч обрані вони для того, щоб працювати у ВР. Аргумент голови партії, що, мовляв, коаліція недієздатна, бо має лише 227 депутатів – не виправдовує того, щоб саботувати працю ВР. В Канаді при владі партія, яка не має більшості в парламенті, але парламент працює, оскільки він приймає закони для всієї країни, а не для однієї (навіть не владної) партії.

В канадському парламенті вже другий рік Консервативна партія домоглася прийняття бюджету, хоч більшість членів парламенту не голосувала за нього. Справа в тому, що в канадському парламенті вистачить більшості присутніх, які голосували, а щоб цю більшість мати, то друга за кількістю депутатів фракція Ліберальної партії утрималася від голосування. Таким чином в Канаді вже другий рік при владі Консервативна партія, яка в парламенті не має більшості. Голова Ліберальної партії Стефан Діон розкритикував новий бюджет влади, але, щоб не проводити передчасних виборів, закликав фракцію

утриматися від голосування. Коли б хтось в канадському парламенті пробував перешкоджати депутатам у їхній законодавчій праці, то його притягли б до кримінальної відповідальності за перешкоду у виконанні державних обов'язків. В українському парламенті бачимо сцени, які викликають сумнів у тому, що його депутати знають, що є їхнім обов'язком.

Отже, справа не в тому, що коаліція має не дуже велику більшість у ВР – вона має більшість, і меншість повинна з тим змиритись. ВР України – не приватна інституція якоїсь партії, але найвищий законодавчий орган країни, й ті, що саботують його працю, повинні нести відповідальність перед законом, оскільки вони не тільки самі не виконують своїх обов'язків перед виборцями, але й не дають працювати більшості, а це вже саботаж.

Слід керуватись не тільки тим, що на Заході більше заробляють, краще живуть, кращий порядок утримують, але й вчитися від Заходу, як тут працюють. Це стосується в першу чергу політиків, які багато їздять за кордон, але не сприймають порядку, який панує тут в законодавчих установах.

У ВР слід показувати не м'язи перед кріслом її голови, але розум, бо саме розуму сподівалися виборці від тої партії, за яку голосували. Блокування засідань ВР України є доказом того, що розум ще до депутатів декотрих фракцій не дійшов.

Йосиф Сірка
Торонто

Князівський тризуб був з хрестом

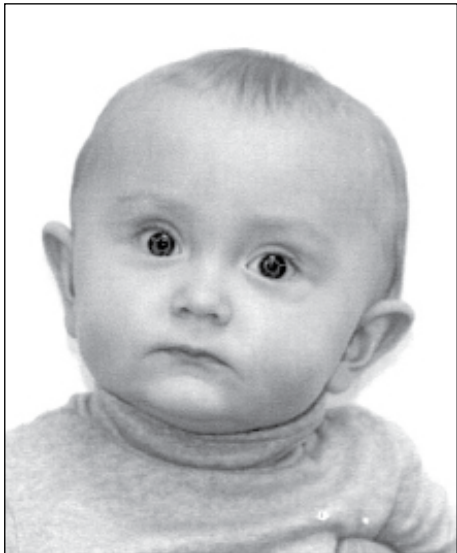
Звертаюся у справі, яка турбує мене вже від деякого часу. Тризуб – герб Князя Володимира, як поганина, був без хреста. Коли Володимир Великий прийняв Христову віру і охристив Київську Русь, хрест був доданий до тризуба. І саме тризуб, увінчаний хрестом повинен був стати гербом Української суверенної і незалежної держави.

Филип Трач,
Лейквуд, Огайо

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Нові члени УНСоюзу

Захарій-Роман Качай, син д-р Олі (з Гевричів) та Романа Качаїв, з Пітсгрову, Нью-Джерзі, – новий член 269-го Відділу УНСоюзу. Свого внука забезпечили бабуся Віра і дідусь д-р Ярослав Качаї.

Лукаш Нинка, син Миколаї та Марка Нинків з Сакасани, Нью-Джерзі, – новий член 171-го Відділу УНСоюзу. Свого правнука забезпечила прабабуся Тамара Гординська.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
проголошує

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ ТА НАГОРОД
студіюючій молоді

тільки членам УНСоюзу на академічний рік 2008/2009

Програма УНСоюзу братських послуг для студентів, членів УНСоюзу, включатиме два роди грошових нагород:

НАГОРОДИ УНСоюзу, приділені залежно від року навчання студента.

ОСОБЛИВІ СТИПЕНДІЇ – шість до дев'яти стипендій особливого спеціального призначення:

- Стипендії і нагороди надається тільки для „UNDERGRADUATE“ студентів, визнаних коледжів та університетів, які студіюють для одержання першого ступеня, бакалавра і для градуантів середніх шкіл, які поступають до коледжів чи університетів.
- Прохання про стипендії чи нагороду приймається від студентів, які з 1-им червня, року в якому складають заяву, є **АКТИВНИМИ ЧЛЕНАМИ СОЮЗУ** принаймні **ДВА РОКИ**.
- Анкету з вимаганими прилогами треба відіслати до Головної Канцелярії УНС в **ОДНІЙ ПОСИЛЦІ**, конверта якої не може бути датована пізніше, як **1-го червня 2008 р.**
- Конверти датовані пізніше, не правильно заповнені анкети, або брак прилогів, автоматично **дискваліфікуватимуть** студента.

**UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.,
SCHOLARSHIP COMMITTEE**
2200 Rt. 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054

Please send me a scholarship application for the 2008/2009 academic year.

NAME: _____ Please print or type in English

ПРИЗВИЩЕ: _____ (Прошу виписати по-українськи)

ADDRESS: _____

CITY: _____ STATE: _____ ZIP CODE: _____

TEL.: _____ E-MAIL: _____

Web: _____ I am a member of UNA Branch # _____

Дорогі студенти, члени УНСоюзу!

Тепер ви можете знайти аплікації на стипендії і нагороди УНСоюзу на нашій інтернетовій сторінці **www.unamember.com** під заголовком **MEMBERSHIP BENEFITS**

Союзівка
календар подій 2008 рік

10 травня – Приватна вечірня імпреза.	Богачевської.
11 травня – Святковий обід з нагоди Дня Матері.	29 червня до 6 липня – Табір „Пташат“, сесія 2.
24 травня – Memorial Day weekend, відкриття сезону. Кінофестиваль – Q, п'ятниця, Матвій Дубас субота, забава, грає оркестра „Грім“ неділя, музика В. Мосюрака і його групи.	30 червня до 4 липня – Exploration Day Camp, session 2.
31 травня – З'їзд нової української хвилі.	10-13 липня – Фестиваль Української Культури.
2-5 червня – Семінар духовенства Стемфордської єпархії.	13-18 липня – Heritage Camp, session 1.
7 червня – Весілля.	13-19 липня – Discovery/Cultural Camp.
8-13 червня – Тиждень сеньйорів УНС.	20-25 липня – Heritage Camp, session 2.
14 червня – Весілля.	20-26 липня – Спортовий табір Ч. Січі, сесія 1. Концерт в суботу, 2 серпня.
15 червня – Святкування „Дня Батька“, концерт.	20 липня-2 серпня – Танцювальний табір ім. Роми Прийми Богачевської, сесія 1.
21 червня – Весілля.	27 липня-2 серпня – Спортовий табір Ч. Січі, сесія 2.
22-29 червня – Табір „Пташат“, сесія 1.	27 до 31 липня – Зустріч батьків і адоптованих дітей, табір спонзорований Посольством України.
23-27 червня – Exploration Day Camp, session 1.	3-16 серпня – Танцювальний табір ім. Роми Прийми Богачевської, сесія 2.
22 червня до 3 липня – Тенісовий табір.	9 серпня – Вибір „Міс Союзівки.“
28-29 червня – УЦЦАК – Тенісові змагання.	16 серпня – Концерт учасників танцювального табору ім. Роми Прийми Богачевської.
29 червня до 12 липня – Танцювальний табір ім. Роми Прийми	17-23 серпня – Joseph's School of Dance (Ballroom Dance Camp).
	25 серпня-1 вересня – Святкування Дня Праці на Союзівці.

To book a room or event call: (845) 626-5641, ext. 141
216 Foordmore Road • P. O. Box 529
Kerhonkson, NY 12446
E-mail: Soyuzivka@aol.com
Website: www.Soyuzivka.com

Передплатіть „Свободу“ в Інтернеті!

Найстарша українська газета світу – тижневик УНСоюзу „Свобода“ має електронну версію на інтернет-сторінці: www.svoboda-news.com. Щоб мати доступ до останнього випуску і до унікального архіву „Свободи“ з 1893 року, треба бути передплатником електронної версії. Передплатити електронну „Свободу“ можна за 55 дол. на рік на вказаній сторінці кредитовою картою через PayPal. При цьому Ви матимете один місяць безкоштовного користування архівом.

Якщо маєте проблеми з PayPal, а також для звичайної передплати на папері, скористайтеся телефоном (973)-292-9800, дод. 3042, або (800)-253-9862, дод. 3042 або поштою.

Поштові передплатники можуть користуватися електронним архівом за 15 дол. на рік додатково до основної передплати.

- Виберіть спосіб доплати.
- Приготуйте кредитову картку та Вашу електронну адресу, щоб подати інформацію.
- Подзвоніть до нашого відділу передплати на число: **(973)-292-9800**, дод. 3042, або **(800)-253-9862**, дод. 3042. Факс: **(973)-644-9510**. Ви дістанете електронною поштою ім'я користувача (user name) і пароль (password) – збережіть їх для доступу до архіву, де Ви знайдете останнє число газети.

Редакція

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Зустріч єпископів Української Католицької церкви в США

ПАРМА, Огайо. – 27-28 лютого єпископи Української Католицької Церкви в США зустрілися в єпархії св. Йосафата. Снігова буря змусила їх перший день засідань провести в резиденції Єпископа Роберта, а вже другий день – в канцелярії єпархії. Присутні на засіданні були Митрополит-Архиєпископ Стефан Сорока з Філадельфійської архієпархії, Єпископ Роберт Москаль з єпархії св. Йосафата в Пармі, Єпископ Річард Семінак з єпархії св. Миколая в Чикаго, Єпископ Павло Хомницький з Стемфордської єпархії, Єпископ-помічник Іван Бура з Філадельфійської архієпархії.

Єпископи розмірковували над ключовою темою майбутнього Синоду – євангелізацією, її значенням для Української Католицької Церкви США.

Обговорювалося підготування до святкування 50-ліття Митрополичого престолу Філадельфії.

Гостем зустрічі був Джордж Гадад, старший братський консультант-зв'язковий Верховної ради Лицарів Колумба зі Східними Церквами.

Прес-служба
Філадельфійської архієпархії

Учасники зустрічі (зліва): Єпископ Річард Семінак, Єпископ-помічник Іван Бура, Митрополит-Архиєпископ Стефан Сорока, Джордж Гадад, Єпископ Роберт Москаль, Єпископ Павло Хомницький.

Дж. Кулик-Кіфер – лавреат нагороди „Кобзаря“

ТОРОНТО. – Церемонія вручення літературної нагороди „Кобзаря“ письменниці Дженіс Кулик-Кіфер, авторці твору „Бібліотека жінок“ („The Ladies' Lending Library“) – відбулася 6 березня в приміщенні „Палей Роял“. На церемонії були присутні всі чотири фіналісти – Дж. Кулик-Кіфер з Івелфу, Маруся Боцюрків з Торонто, Роман-Павло Фодчук з Вініпегу і Ліза Грекул з Ванкуверу, а також директори Шевченківської фундації разом з її президентом Андрієм Гладішевським.

Шевченківська фундація – ініціатор і фундатор літературної нагороди „Кобзаря“ виділяє 25 тис. дол. на нагороду, з якої

20 тис. дол. вручається авторові, а 5 тис. дол. – видавцеві твору. Участь в церемонії брали Посол України Ігор Осташ, почесні патрони – сенатор Рейнел Андрейчук і письменниця Джой Когава, міністер багатокультурності і канадської ідентичності Джейсон Кенні, Антанас Сілейка – директор Школи письменників при Гамберколеджі, Джефрі Тейлор – директор Міжнародного фестивалю авторів.

Майже 300 гостей прийшли на бенкет, який організував комітет під керівництвом Дарії Дяковської і Алли Шкляр.

Оксана Закидальська

27 вересня з'їзд колишніх учнів школи при катедрі Непорочного Зачаття

ФІЛЬДЕЛЬФІЯ. – З'їзд колишніх учнів школи при Українській католицькій катедрі Непорочного Зачаття у Філадельфії відбудеться 27 вересня. Школа при катедрі існувала майже пів століття. У 1953 році 10 перших учнів закінчили навчання у восьмій класі. А в 1961 році школу закінчило вже 70 учнів. У 1993 році школа перестала діяти. Але залишилися спомини про дитячі роки. Буде нагода згадати минуле в товаристві тих, з котрими його переживали. Якщо маєте намір прибути на з'їзд, поділитись споминами чи фотографіями, треба звертатись на телефон: (215) 732-3732 або електронною поштою maria713@verizon.net.

Оксана Ворох

Українська Євангельська церква

закликає:

**Вивчайте Біблію,
живіть за Словом Божим!**

На пожертви нашої громади щотижня на цьому місці ми стисло розповідаємо про кожну з 66 книг Біблії

87. Друга Книга царів, 5: лекція віри для Наамана

„Нааман, начальник війська сирійського царя, був муж великий перед своїм паном, вельмиповажаний, бо через нього Господь дав перемогу Сирії“. Але лихо затмарило життя Наамана: він захворів на проказу. Його вояки привели у неволю ізраїльську дівчину, яка стала служницею дружини Наамана. І від неї пішла чутка про пророка Єлисея, який творив чуда. Нааман, за звичаєм того часу, запитав згоди свого царя і рушив з багатьма дарами до царя Ізраїлю в надії, що той накаже пророкові вилікувати проказу. Ізраїльський цар від такої візити впав у відчай, бо вирішив, що цар Сирії шукає заціпки, аби посваритися з ним. Коли Єлисей дізнався про цареве горе, то послав до Наамана свого прислужника з порадою скупатися в Йордані. Розлютився Нааман, бо чекав, що пророк сам прийде його лікувати. Але раби підказали Нааманові, що можна й спробувати купитись в Йордані – чи це так важко? І ввійшов Нааман у воду, і вийшов зціленим. І сказав, що немає Бога, крім Того, якому служить пророк Єлисей. Купіль в Йордані стала прообразом майбутнього хрищення.

Запрошуємо Вас до Української Євангельської церкви в місті Юніоні, Н. Дж. У нашій церкві проводяться Божі Служби: щонеділі – о 10:30 ранку, а також щосередини – о 7-й годині вечора. Кожної неділі, о 9:30, діють школи з вивчення Біблії – для дорослих і дітей. Щосередини, о 5-й вечора, проводиться роздавання харчів для потребуючих. Наша адреса: 2208 Stanley Terrace, Union, NJ 07083. На цю адресу можна надсилати запитання з приводу прочитаних переказів Біблії. Телефон: (908) 686-8171. Електронна пошта: ueag@verizon.net

Пастор Володимир Цебуля
Тел.: (908) 591-0800

Комітет мистецтв,
культури і науки при
Українському-Американському
Культурному Центрі
в Нью-Джерсі

Олег Скрипка

Тетяна Мігіна

запрошує на виставу

„НАТАЛКА - ПОЛТАВКА“

у виконанні артистів театру
ім. Івана Франка з України

Лариса Руснак

Павло Піскун

Участь візьмуть:
Олег Скрипка
зірка рок музики з України
Тетяна Мігіна
художник
Богдан Ступка
мистецький керівник

неділя, 13 квітня 2008 р. год. 1:30 по пол.

субота, 12 квітня 2008 р.

Відкриття – год. 7-ма веч.
Вистава – год. 8-ма веч.
Опісля зустріч із „зірками“
при шампанському
вступ – 100 дол. від особи

Всі квитки продані.

Додатковий концерт
неділя, 13 квітня, год. 7-ма веч.
Вступ – 50 дол. від особи,
сеньйори та діти до 16 років – 25 дол.

Вистава відбудеться: Ukrainian American Cultural Center of New Jersey
60-C North Jefferson Road, Whippany, NJ 07981
Квитки замовляти: (973) 590-8026 або на: ACE@uaccnj.org
Чеки висилати на: ACE at UACCNJ; P. O. Box 217, Whippany, NJ 07981

Квитки не продаватимуться при дверях!

Річні збори 42-го відділу ООЧСУ

Про діяльність відділу звітує Дмитро Трояновський.

ЮНІОНДЕЙЛ, Нью-Йорк. – 42-ий відділ Організації оборони чотирьох свобод в Україні (ООЧСУ) провів річні збори в неділю, 3 лютого, в залі Українського католицького центру св. Володимира в Юніондейлі. Перед зборами відбувся сніданок.

Збори відкрив голова відділу Дмитро Трояновський, який привітав присутніх, зокрема представника Головної управи ООЧСУ Степана Качорака. У своєму вступному слові він торкнувся ряду позитивних зрушень на шляху розбудови Української держави.

Обрана головою президії Катерина Мицьо у вступному слові нагадала присутнім,

що 43 роки тому, 5 лютого 1965 року 10 родин утворили 42-ий відділ ООЧСУ, нагадала про деякі ділянки праці відділу. А довголітня секретарка відділу Марія Якубовська звітувала про кореспонденцію, членство, проведені сходи. Фінансовий звіт зробила касирка відділу Марія Копистянська.

Номінаційна комісія запропонувала новий склад управи, який було прийнято. Головою обраний Д. Трояновський.

На зборах три особи написали заяви про вступ до ООЧСУ. Тепер відділ має 72 члени. Збори закінчено виконанням гімну України.

Катерина Мицьо

Доповідь генерала Стенлі Чері про події в Косово

НЮАРК, Нью-Джерсі. – 7 лютого в школі дипломатії університету „Сітон Гол“ мав доповідь відомий американський генерал Стенлі Ф. Чері. Школа дипломатії періодично влаштовує виступи відомих державних діячів, на які запрошує українську громаду. Прослухати доповідь С. Чері на тему війни в Боснії-Герцеговині були запрошені Божена Ольшанівська, Володимир Боднар, Роман Пиндус і Юрій Симчик.

Генерал С. Чері розповів, як американське військо готувалося і брало участь у миротворчій акції 1995 року в Боснії і Герцеговині. Розповідь доповнив показ прозірок. В коаліції на Балканах брали участь 14 бригад, 42 батальйони, 22,500 вояків з 11 держав.

Генерал С. Чері поділився особистими враженнями від подій на Балканах. Він сказав, що серби були дуже „важкими“ до співпраці, хорвати – найбільш дисциплінованими, найлагіднішими – мусульмани. Табори для війська були замалі, невідгідні, не було співпраці щодо військ між урядом США та ООН. Коли було вислано делегацію з Вашингтону перевірити стан справ на місці, її літак розбився на горі під час мряки. Багато помилок і трагедій сталося через недогляд, брак планування, несвоєчасність вказівок.

Балканський конфлікт і участь в ньому американців триває від 1995 року дотепер. Етнічні і національні групи не змирилися з рішенням їхніх

Генерал Стенлі Ф. Чері.

урядів і по теперішній час протестують проти підписаного договору. Зразком незгоди є Сербія.

Українські миротворці в Косово є частиною тактичної групи і входять до Українсько-польського миротворчого батальйону „УкрПолбат“. Українці минулої осені вже послали в Косово дев'яту

ротаційну зміну в складі 180 вояків. Вони не зазурені в бойових сутичках, а виконують впорядкування, перевірки, варту, дотримання миру між цивільним населенням, яке, без контролю, може продовжити криваві міжусобиці-розправи між етнічними ворогуючими групами.

Українське військо походить з Другої механізованої бригади, яка є частиною 8-го армійського корпусу Збройних сил України, що базується в Житомирській області. Командир миротворців – підполковник Олександр Нестеренко. Українці розміщені у таборі Бреза у місцевості Штрипце.

Україна має претензії до ООН, яка не виділяє коштів на утримання українських вояків, але ООН відмовляється від цього обов'язку, мотивуючи свою відмову тим, що уряд України не уклав з ООН жодної домовленості у цій справі. Отже, міністерства закордонних справ і збройних сил України не полагодили цю справу як слід.

Божена Ольшанівська

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКІ ПРИЯТЕЛІ
УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Ласкаво запрошують Вас
на

ДОБРОДІЙНИЙ ОБІД

що відбудеться в неділю, 30-го березня 2008 р.
о 4-ій год. пополудні

в Українському Освітньо-Культурному Центрі
(700 Cedar Road, Jenkintown, PA)

Головний промовець

о. д-р Борис Гудзяк

Ректор Українського Католицького Університету.

Вступ – \$45. Квитки можна придбати в
Українському Центрі у Jenkintown
PA, Церковній Крамниці (833
N. Franklin St., Philadelphia, PA), Українській
Кооперативі „Самопоміч“
у Філядельфії, ПА і Трентоні, НДЖ., МВ
Financial Bank та у членів комітету
Філядельфійських Приятелів УКУ.

За додатковою інформацією просимо телефонувати до
Віри Андрейчик на число 610-539-8946

Федеральна Кредитова Кооператива САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК

повідомляє все членство, що

57-і Річні Загальні Збори

Відбудуться в неділю,
30-го березня 2008 р.
о годині 2:00 по полудні,

у великій залі Академії св. Юра,
при 215 схід 6-та вул. в Нью Йорку

Цього року вигасає каденція слідуючих трьох членів Дирекції:
Любомира Зелика, Ореста Глюта, Катерини Попович.

Пропозиції до Номінаційної Комісії належно пересилати на адресу:

SELF RELIANCE (NY) F.C.U.

108 Second Avenue

New York, NY 10003 Attn: Nominating Committee

Просимо членів принести зі собою членську книжечку.

Українські церкви у преріях: проект збереження

ЕДМОНТОН, Канада. – 26 січня в Альбертському університеті відбувся одноденний семінар, присвячений збереженню спадщини української сакральної культури в Альберті, Саскачевані й Манітобі. 43 учасники з трьох степових провінцій прийняли запрошення організаційного комітету, щоб розпочати планування проекту „Сакральні місця: проект задокументування духовної спадщини“.

Цей великий спільний проект має на меті перевести якомога повніше в електронну форму результати усіх минулих проектів, у яких церкви були змальовані або сфотографовані; скопіювати історичні фотографії й відеоматеріали від приватних осіб та установ і зберігати їх у головному електронно-цифровому центрі; систематично фотографувати усі церкви (зовні і всередині), церковну утвар й одяг, дзвони, цвинтарі, надгробні пам'ятники та каплиці в

українсько-канадських преріях; перевести у цифрову форму всі історичні записи церковної музики з парафій; здійснити відеозапис літургійних служб.

У вступних заувагах на відкритті сесії виконавчий директор Конгресу українців Канади Остап Скрипник зазначив, що український бльок поселення та українські ділянки міст – це важливі складові частини нашої спадщини, які сьогодні зникають. Церкви й інші сакральні пам'ятки свідчать, що українці не тільки тут існували, а й навіть змінили ландшафт західної Канади. Задокументування цих пам'яток сприятиме збереженню пам'яті про них як про громаду.

Під час конференції відбулася тригодинна дискусія, на якій учасники зробили пропозиції щодо подальшої праці. Серед учасників були Митрополит Української

Католицької Церкви Лоренс Гуцуляк, офіційні делегати від Української Православної Церкви Канади, представники урядів Альберти й Манітоби, громадські активісти, члени управи Українсько-канадського архіву-музею Альберти, науковці та архітектори.

Конференцію організували члени комітету Ярс Балан (Центр українсько-канадських студій ім. Кулів, Канадський інститут українських студій), Іван Химка

(Програма досліджень релігії і культури, КІУС) та Френсіс Свиріпа (відділ історії і класики, Альбертський університет). Фонд українських студій фінансував поїздки учасників з-поза Едмонтона, а Програма досліджень релігії і культури покрила решту витрат семінару завдяки Вічному фондові ім. Анни і Нікандра Буковських.

Матеріали конференції незабаром з'являться на веб-сторінці КІУС: www.ualberta.ca/~cius/religion-culture/index.htm.

Іван Химка

Френсіс Свиріпа з Альбертського університету.

Архітектор Томас Нагачевський.

До питання...

(Закінчення зі стор. 5)

тична, суворо дисциплінована і у всіх її вимірах універсальна, в найкращому сенсі інтернаціональна, а в той же час глибоко надхнена долею та історичною рацією буття власної нації. З Драгомановим починається фундаментальна, цілеспрямована дискурсивність і діалоговість нової української культури, в якій головна увага знову таки присвячується Шевченкові, його спадщині. Основним його осягненням для української інтелектуальної історії – це те, що Драгоманов зумів об'єднати стиль, тематику, ресурси, пріоритети і навіть саму поетику української та світової думки. Найосновніша його прикмета, його секуляризм, не вкладається легко – і далі не вкладається – в магістральну традицію української думки, але його спадщина залишила тривалі сліди, як видно передусім із творчого доробку його безпосередніх „учнів“ і послідовників, Франка і Лесі Українки.

Про те, що Драгоманова оцінки Шевченка, зокрема в його найбільшій шевченкознавчій

праці „Шевченко, українофілі і соціалізм“ (1879), не завжди враховує його іманентного поетичного світу, його символічного й міфічного кодів, одне слово його позараціонального дискурсу, немає сумніву. Як і кожний інший видатний дослідник Шевченка, Драгоманов таки багато не добає. Його раціоналізм і прагматизм витворюють силову поле, що пізнає і водночас викривлює пізнання Шевченка. Проте, його вклад в концептуалізацію Шевченкової спадщини, його конкретні зусилля щодо поширення, видання і дослідження його творчості – фундаментальні. Згодом, це також буде підтверджуватися самим фактом радикального заперечення його спадщини пізнішими поколіннями, передусім Донцовим, але й Маланюком також.

Особливим продовженням і потім своєрідним відгалуженням цього етапу рецепції Шевченка є, розуміється, Франко. Він заслуговує на окрему увагу і на окремий розділ в цілій історії цієї рецепції – хоч його модальність, і його основні пізнавальні, аналітичні цінності такі впливають з раціоналістичної спадщини Драгоманова.

**НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА
в АМЕРИЦІ**

запрошує на доповіді

ПРО ТВОРЧІСТЬ ЮРІЯ ТАРНАВСЬКОГО

Тетяни Остапчук

кандидата філологічних наук

(Миколаївський державний гуманітарний університет ім. П. Могили
Фулбрайтівський стипендіат 2007/2008 рр.)

**„Про контексти і претексти
прози Юрія Тарнавського“**

та

проф. Віталія Кейса

(Ратгєрський університет)

**„Дещо про „Короткі хвости та інші кавалки“:
новелі Юрія Тарнавського
в екзистенціональнм контексті“**

в суботу, 29 березня 2008 р.

о 5-й год. по пол.

в будинку НТШ

**63 Fourth Ave. (між 9-ю і 10-ю вулицями)
New York, NY 10003.**

**Українська Національна
Федеральна Кредитова
Кооператива**

Main Office

215 Second Ave
New York, NY
(212) 533-2980

Branches

1678 E 17 Street
Brooklyn, NY
(718) 376-5057
1-866-857-2464

35 Main Street
So. Bound Brook, NJ
(732) 469-9085

691 Roosevelt Ave
Carteret NJ
(732) 802-0480

WWW.UOFCU.ORG

Інтернет-Банкінг

*Перевірка балансу
Трансфер коштів між рахунками
Перевірка історії рахунку
Цілодобовий інтернет-доступ до
рахунку*

**За додатковою інформацією про
інтернет-банкінг звертайтеся до
найближчого від-
ділення нашої
кредитівки.**

**Телефонуйте
безкоштовно
1-866-859-5848**

**Обслуговування української громади
понад 40 років.**

NCUA

„Сеньйорська ялинка” пластової станиці

На знімку Ярослава Рубель засвічує звичку – зліва сидять: Богдан Михайлів, Ярослав Оберишин, Володимир Процик, Стефанія Косович, Анна Сафіян, Ольга Гной і Володимир Сафіян. Стоять зліва Володимир Гнатківський – осередковий і його донька Володимира Ганкевич.

НЮ-ЙОРК. – Вже стало звичаєм, що пластуни-сеньйори станиці Нью-Йорк в неділю перед Стрітінням Господнім влаштовують „Сеньйорську ялинку”. Цього року вона відбулася 10 лютого в приміщенні домівки товариства „Самопоміч”.

Присутні привітали подругу Уляну Старосольську, однолітку Пласту, яка з'явилася на святкуванні в супроводі Клавдії Грицик. Порадувала присутність старшої пластунки Адріани Ганкевич, зв'язкової 2-го куреня Уладу Пластунок-юначок ім. Лесі Українки, яка представила 27 юначок і три покоління пластунів, присутніх у залі.

Зустріч урочисто відкрив голова осередку праці Уладу пластового сеньйорату Володимир Гнатківський, а відтак Ярослава Рубель розповіла про мандрівний вифлеємський вогонь, одержаний з України, яким вона запалила воскові свічі посередині святкового столу. Молитву провів парох церкви св. Юра о. Бернард Панчак. Кутею розпочато трапезу із семи страв.

Член крайової управи Братства дивізійників в Америці, пластун-сеньйор Юрій Ференцевич розповів про княжий дар для табору, яке Братство споруджує для пластової молоді на оселі „Чота крилатих” в селі Люквіці, поблизу Івано-Франківська.

На цьому постійному таборі, який називається „Дивізійна лава”, будуть курені для житла, кухня і альтанки для занять, спортивний майдан. Відкриття оселі має відбутися у 2012 році, напередодні 100-річчя Пласту.

Станична Оксана Кіналь побажала всім здоров'я та успіхів у дальшій праці. Богдан Михайлів висловив святковий побажання від Пластової фундації, а присутні оплесками подякували Фундації за довголітню фінансову підтримку станиці.

Співали коляди і щедрівки. Наталка Соневицька роздала ноти і слова, щоб присутні заспівали „На високій Чорногорі” Романа Купчинського. Люба Волинець полонила всіх розповіддю про походження слова „коляда”.

Мотря Міляннич

Уляна Старосольська на святкуванні.

Гурт „Бурдон” зачарував публіку в Канаді

Львівський фольклорний гурт „Бурдон” виступає 1 лютого в Калгарі.

ЕДМОНТОН, Канада. – Протягом 28 січня-8 лютого львівський фольклорний гурт „Бурдон” гастролював в Альберті й Манітобі, де виступив з низкою концертів та взяв участь у заходах Альбертського й Манітобського університетів та в школах Манітоби.

„Бурдон” був запрошений на святкування Міжнародного тижня в Альбертському університеті, де відбулися виступи 30 січня та демонстрація своєрідних музичних інструментів „Бурдону” під час творчої майстерні з етномузикології, спонсорованої програмою „FolkwaysAlive!” та Канадським центром етномузикології, 31 січня – з міні-концертом на малій сцені Будинку студентської спілки університету та 1 лютого – в творчій майстерні українського народного танцю, спонсорованій Центром українського та канадського фольклору ім. Петра і Дорис Кулів Альбертського університету. Того ж вечора у театрі ім. Меєра Горювіца відбувся гала-концерт, яким завершувались святкування Міжнародного тижня. На концерті був присутній Посол України в Канаді Ігор Остах.

Серед інших заходів, поза програмою

Міжнародного тижня, був концерт в залі „Convocation Hall”, організований 29 січня Канадським інститутом українських студій (КІУС) та Інститутом австрійських і центральноєвропейських студій ім. Вірта; зустріч з аспірантами українських студій, відвідини 1 лютого лекції з української мови в класі проф. Наталії Пилип'юк.

30 січня „Бурдон” виступив з концертом у театрі ім. Ненсі Еплбі міста Атабаска, а 2 лютого, на запрошення Спілки української молоді Канади, – в залі Української Католицької церкви Успення Пресвятої Богородиці в Калгарі. Останній концерт „Бурдону” в Альберті відбувся 4 лютого в приміщенні Студії камерної музики ім. Бентлі в Бенфському національному парку. Окрім того, 28 січня „Бурдон” також з'явився в едмонтонських програмах „Breakfast Television” та „CBC Centre Stage” Канадської трансляційної корпорації („СБС”).

6 лютого „Бурдон” розпочав перебування в Манітобі, де виступив в Стратконській школі ім. Ральфа Бравна, узяв участь у творчій майстерні разом з танцювальною групою „Розмай”, щоб підготуватися до дебюту „Поліської квалдрі”, яка мала відбутися 8 лютого в залі „Jubilee Auditorium”

у Вініпезі. Того ж дня „Бурдон” виступив перед студентами й викладачами Манітобського університету в каплиці Коледжу св. Івана. Члени „Бурдону” також відвідали урок української мови проф. Ірини Консантиноук. Завершуючи програму перебування в Манітобі, гурт зустрівся з посадником Вініпегу Семом Кацом і передав вітання львівського посадника Андрія Садового.

Лорна Арндт, керівник проекту „Folkways Alive!” в Альбертському університеті звернула увагу на енергію і пристрасть гурту на сцені та відзначила його динамічне й майстерне виконання, поєднане з глибоким розумінням представлених культур. За словами ведучого радіопрограм „СБС” Рона Вилсона, якого запросили бути ведучим гала-концерту Міжнародного тижня в Альбертському університеті, „Бурдон” володіє дивовижним вмінням захопити свою аудиторію і втримувати її протягом усього виступу.

„Бурдон” був заснований у 2002 році. До складу гурту входять Олена Єременко, Оксана Гринько, Михайло Качалов, Любомир Іщук, Іван Огар, Ростислав Татомир. У 2006 році гурт випустив дкомпакт-диски „Re: Карпатія” та „Вам колядочка”. „Бурдон” був учасником багатьох фольклорних фестивалів та інших заходів в Україні, Польщі, Білорусі, Росії й Західній Європі. Турне в Альберті й Манітобі — це була їхня перша гастрольна поїздка в Північній Америці. Приїзд „Бурдону”, зокрема його перебування в Альберті, організував КІУС за фінансової підтримки Альбертського університету, Центру українського та канадського фольклору ім. П. і Д. Кулів, Альбертської фундації мистецтв, Українсько-канадського товариства взаємодомого Едмонтону, Товариства українських сеньйорів ім. Марка Боєслава, Львівської міської ради і посади-ка Львова Андрія Садового. Манітобська програма перебування „Бурдону” була організована Романом Єренюком, діючим директором Центру українсько-канадських студій Манітобського університету, та Анастасією Сич-Єренюк, головою Ради директорів української танцювальної компанії „Розмай”.

Богдан Клід

Виставка українського одягу

САКРАМЕНТО, Каліфорнія. – На українських поселеннях за кордоном багато наших людей асимілюється з навколишнім етносом, але, як показує життя, багато людей, повертаються до своїх коренів, відшукують родичів, хочуть належати до „своїх“. Імігруючи до інших країн, люди беруть з собою найцінніше – в тому числі й предмети одягу.

Минулого року ідея показати „на люди“ ту високомистецьку спадщину була втілена кількома любителями-збирачами (колекціонерами). Виставка була організована в листопаді 2007 року Анною Сомик та її помічниками, відбулася дуже успішно, але хотілося, щоб більше українців її побачило, а головне – молодше покоління. І ось перший раз ця збірка, складена з приватних колекцій різних осіб з різних міст Каліфорнії, загостила до нашої Школи Українознавства в м. Ранчо Кордова (Сакраменто).

Відповідальна за шкільні свята Ольга Г. Олійник, що сама вишиває та шие свої сценічні костюми, як також і для місцевого дитячого ансамблю бандуристів та танцюристів і має власну колекцію українських костюмів, запросила одну з організаторів та колекціонерів українського одягу, Оксану Стус із Сан-Франциско, бо ідея „наживо“ показати учням справжній український одяг виникла вже давно.

О. Стус проробила велику роботу для організації виставки в Сан-Франциско і для нашої школи. Вона в молоді роки відвідувала хор Леопольда Яценка в Києві, там же познайомилася зі своїм майбутнім чоловіком Святославом, народила троє діточок, яких виховує в українському дусі далеко від рідного Києва, як колись її виховала мама і також українське середовище родини Л. Яценка та його дружини – відомого етнографа Лідії Орел. 23 лютого почався показ. Перед учнями й учителями на імprovізованій сцені постав „музей“ – колекція одягу та книг про одяг і Україну О. Олійник, а живі моделі (учні 8А та 8Б клас), які демонстрували одяг з колекцій О. Стус, Романи Гриців (Санта Круз), Назарія Міщука (Санівейл), О. Олійник (Кармайл), Ніни Парк (Вудланд), Стефи Рокочої (Санта Клара), та членів ансамблю „Калина“ (Сакраменто), виходили перед глядачами у всій своїй красі.

Першою вийшла Олена Марків, яка продемонструвала вбрання „княгині Ольги“ XI ст. – реконструкція О. Олійник. За нею Христина Мішук вийшла в жіночому святковому вбранні заможної селянки з Середньої Наддніпрянщини – у вишитій білими нитками по білому полотні яскравій плахті та запасці, білій намітці та дорогих коралях.

До неї долучилися Святослав Бабчанік і Катя Куманська, одягнуті в костюми селянської

дівчини та парубка Середньої Наддніпрянщини. Анжела Почка представляла жіночий одяг з Чернігівської області, Північної Наддніпрянщини першої половини XX ст (з колекції О. Стус), її личко прикрашав жіночий святковий очіпок з цікаво пов'язаною наверх хусткою. Козаками були вбрані Андрій Гонтар, Іван Федиків та Андрій Пугач. Ці костюми – реконструкції, пошиті для весілля Н. Міщука з Санівейлу, який приїхав до США зі Львова.

Одяг українців Прикарпаття демонстрували Олена Навроцька (жіноче вбрання Покуття кінця XIX ст., з колекцій Р. Гриців та О. Стус) та Діана Гайдучик (дівоче вбрання на Івана Купала), а за ними – Яворівщину в костюмі, вишитому особисто Н. Парк з Вудланду, та Львівщину (роботи О. Олійник) представили сестри Надя і Люба Клименки.

Одяг гуцулів представили Оксана Длугань у своєму костюмі з ансамблю „Калина“, Андрій Бубняк, Марія Скоць та Едуард Бричук, а Буковину – Олександр Бабчанік,

Анжела Павлюк, Аніта Ющук і Віта Навроцька. Вбрання цих регіонів вражають веселими яскравими барвами, різноманітними техніками вироблення костюмів та прикрашання, як також і складними вишивками, особливо з бісеру.

Східне Поділля представила Оріся Костюк, яка була одягнута у дівочому вбранні, а західне (Борщівщина) – Ілона Демчук. Також Ігор Саган та Маргарита Махновська вийшли в костюмах з західного Поділля.

Сучасні сценічні вбрання з колекції О. Олійник представили Вадим Філімончук та Олена Кондратюк, і це показало, що любов до українського одягу таки живе в народі, і виростають нові майстри, які продовжують традиції, а також додають щось нове, збагачуючи давню українську культуру побуту. Вчителям потрібно дбати, щоб молоде покоління про це знало, бо, можливо, хтось з сьогоденних учнів стане продовжувачем такого гарного мистецтва і культури.

Оля Олійник

Учасники виставки-показу українського традиційного одягу.

ЗАХОДАМИ ПАРАФІЇ СВ. ЮРА І ДІЛОВОГО КОМПЕТУ У НЬО-ЙОРКУ

В СУБОТУ, 12 КВІТНЯ 2008

відбудеться

ЮВІЛЕЙНА ТРАПЕЗА

для святочного відзначення

75-ліття з дня народження і 50-ліття священства

ЇХ БЛАЖЕНСТВА

ПАТРІАРХА ЛЮБОМИРА КАРДИНАЛА ГУЗАРА

З цієї особливої нагоди складім щедрий ДАР ЛЮБОВИ на завершення будови патріяршого собору Воскресіння Христового у Києві.

У програмі:

- Ювілейна Трапеза.
- Слово ВЛАДИКИ ПАВЛА ХОМИЦЬКОГО ЧСВВ.
- Показ фільму будови патріяршого собору.
- Мистецька частина і привітання.

Початок о годині 6:30 вечора

в аудиторії Академії св. Юра

при 215 East 6 St. (between 2nd and 3rd Ave.) New York, N Y

Вступ від особи 50 дол.

Чеки виписувати на St. George UCC - SOBOR

Зголошення посилати до 8 квітня 2008 р.

на адресу:

St. George Ukr. Catholic Church, 30 East 7 Street, New York, NY 10003.

Квітка Щішук
(1953-1998)

Український музей
Art Emes Entertainment Productions
за сприяння
Українсько-Американської Координаційної Ради
"Українські вечори"
представляють

29 березня, у суботу, о 7-ій год. увечері
вечір-спогад

"Незабутня Квітка"

У програмі беруть участь:

Ведуча - Світлана Махно
Заслужена артистка України Людмила Фесенко
Соліст ансамблю "Смерічка" Давид Степановський
Скрипаль-віртуоз Валерій Жмуд
Акордеоніст Роман Костанкович
Гості: Родина Квітки Щішук
Ірена Длюбинська - голова 17 відділу США (Маймі, Флориди)

Продюсер - Алекс Гутмахер.
Генеральний спонсор: Федеральна Кредитова Кооператива "Самопоміч" (Нью-Йорк)
Інформаційні спонсори:
«Свобода», "The Ukrainian Weekly", «Закордонна газета»,
Davidzon Radio-620AM
Квитки: \$15, члени \$10, студенти 5 \$
Кількість місць - обмежена
Після закінчення перекуски.

The Ukrainian Museum 222 East 6th Street
New York, NY 10003
Довідки за телефоном: (212) 228-0110

3 громадського життя на Флориді

НОРТ-ПОРТ, Флориди. – Віра Боднарук, культурно-освітня референтка Осередку св. Андрія, надіслала до „Свободи” звіт про події, що відбулися в осередку в 2007 році і на початку нинішнього. Про них вже були вістки у тижневику, а світлин ми не мали. Вміщуємо дві світлини, які розповідають про українське життя в Норт-Порті.

26 січня заходами Комітету гуманітарної допомоги Україні та Товариства української мови було організовано в Осередку карнавалову забаву, на якій грала відома на Флориді оркестра „Мерена”. Для гостей було приготовлено смачне частування. Чистий прихід з забави призначено на друкування книжок про Голодомор 1932-1933 років в Україні. На фото: учасниці забави (зліва) Ірина Жизнемирська, Віра Боднарук, Олена Рузайкина, Руслана Борисенко, Віра Квасовська.

16 грудня 2007 року Осередок св. Андрія відзначив своє Храмове свято, під час якого була виконана коротка сценка під назвою „Папкорн” пера Ганни Черинь. Це був веселий нарис про „підприємців” в сучасній Україні. Виконавцями сценки були Галина Король, Руслана Борисенко і Богдан Боднарук, з музичним супроводом піаністки Іраїди Черняк.

Буде Український Культурний Центр

ПАЛАТАЙН, Іліной. – „Шануймо минуле – будуймо майбутнє!” – цей клич стосується двох важливих подій 2008 року в українській громаді містечка Палатайна метрополії Чикаго. Йдеться про відзначення місцевих активістів Українського визвольного фронту, Організації оборони чотирьох свобод в Україні і об’єднання жінок цієї організації, Спільноти української молоді, які в 1960 роках придбали малу хатинку, що зазнала протягом років перебудови і стоїть напередодні нового, найбільшого оновлення. Відбудеться також відзначення 40-ліття осередку Спільноти Української Молоді ім. полковника Дмитра Вітовського, яке припадає на 1 листопада. Для цього створений комітет, який очолює дружин-

ниця і виховниця Оля Кусик.

15 лютого в Українському центрі, званому раніше як Дім СУМА-ООЧСУ, скликано Інформаційні сходи, якими провадив голова управи осередку СУМ і він же голова Будівельного комітету молодий юрист д-р Мирон Васюнець, колишній сумівець.

Присутні довідалися, що велика заля вже замала, клас для Школи українознавства (110 дітей) не вистачає, замало вільного місця на сходинах сумівських виховних роїв (100 дітей) та на науку українських народних танців ансамблю „Іскра” (120 осіб).

В побудові нового будинку допомагає каса „Самопоміч”, яка матиме в будинку нове бюро для своєї філії. Великою поміччю були старання д-ра Юліяна Куляса,

котрий, завдяки своїм зв’язкам з урядовими чинниками штату Іліной, зумів дістати на будову школи 240 тис. дол.

Ведучий зустрічі представив присутнім членів президії управи осередку, архітектора будівлі Йосифа Мицика, котрий з використанням прозорок на великому екрані пояснив все про перебудову будинку. Цікавими були виступи членів Батьківського комітету школи Ростика Зботаніва та Михайла Ярецького, директорки школи Ірини Ценглевич. Школа на цю ціль задекларувала 50 тис. дол.

Великою підтримкою ідеї будови Українського центру був виступ д-ра Ю. Куляса, котрий від фундації „Спадщина” оголосив княжий дар – 100 тис. дол.

Індивідуальні збірки розпочали д-р М. Васюнець з дружиною Калиною – 5 тис. дол., від батьків – Євгенії та св. п. Євгена Васюнця,

голови будівельного комітету в 1970 роках – 5 тис. дол., Оля Федей від відділу ОЖ ОЧСУ надала 5 тис. дол та від себе і чоловіка Ігоря також 5 тис. дол. Такі ж суми надійшли від Ярослава і Ксені Мороків, Павла і Іванки Будників, а від Мирона і Христі Вересів 2.5 тис. дол.

В 1960 роках відділ юнацтва мав добру виховницю Наталю Гончарову, і в її пам’ять її син проф. Володимир Гончаров з дружиною Мартою дали 10 тис. дол., а її мама Марія Винниченко від себе додала ще 2.5 тис. дол.

Зустріч закінчено молитвою, яку провів парох парафії Непорочного Зачаття о. Михайло Кузьма.

Коли у великій залі йшли наради, юні сумівки з власної ініціативи забавляли маленьких дітей, котрих вони кличуть „каченятами”, і зароблені 90 дол. теж передали у будівельний фонд.

В. Кусик

Учасники ансамблю „Іскра” осередку СУМ ім. полковника Дмитра Вітовського в Палатайні, Іліной (грудень 2006 року).

We connect you.

- Район до Києва, Одеси, Дніпропетровська, Донецька, Львова та інших міст України
- Невисока атмосфера та комфорт
- Українська гостинність
- Нові літаки

Телефонуйте 1-888-881-1880, 1-812-881-1880
вертайтеся до вашого турагента
або замовляйте квитки на сайті
www.aerocsvit.com
Карту переказів 1-719-844-0237

від **\$145*** плюс подорожні та збори
* ціна в одну сторону, за умови купівлі квитка в обидва напр.
тарифи діють до 30 березня 2008 року

АероСвіт
УКРАЇНСЬКИЙ АЕРОЛІНІЙ

www.aerocsvit.com

ПРАВО ЗМІНИТИ

СПОСІБ ПЕРЕКАЗУ ГРОШЕЙ

ДОСТУПНО - за переказ \$500 в Україну платять лише \$9.99

ЗРУЧНО - відділення представництва компанії розташовані по всій Україні

ЛЕГКО - відділення представництва компанії є також у США

MoneyGram
Міжнародний переказ грошей

1-800-924-9400 www.moneygram.com

*Служба грошових переказів, здійснюється членом мережі офіційних партнерів, ліцензійним банком. Ліцензія на переказ грошей в Україні Експресбанк (дочірня компанія банку Нью-Йорк). © 2008 MoneyGram. Авторські права захищені.

17-19 жовтня відбудеться XX Конгрес українців Америки

ВАШІНГТОН. – На засіданні виконавчого Українського Конгресового Комітету Америки (УККА), було обговорено підготовки до XX Конгресу Українців Америки, який відбудеться 17-19 жовтня у Клівленді, Огайо, під гаслом „За долю майбутнього!”.

Конгрес, який є найвищим органом УККА, визначатиме основні напрями його праці на наступний період, а також обиратиме провід організації. Делегати та гості матимуть можливість обговорити питання, важливі для майбутнього української громади Америки. В суботу, 18 жовтня, відбудуться „круглі столи“. Перший з них під назвою „Майбутнє нашої громади“ обговорюватиме питання об'єднання громади, ефективного спілкування в добі інтернету та включення в громадське життя молод-

шого покоління та нових імігрантів. Другий круглий „Чому потрібно представляти наші інтереси“ розгляне питання представництва української громади у Вашингтоні, майбутню співпрацю з Україною. Ці обговорення організовані для створення загальної програми праці УККА. Того ж вечора відбудеться бенкет, під час якого особи, які працюють для блага України та української громади США будуть нагороджені Шевченківською грамотою волі.

Додаткові інформації щодо XX Конгресу Українців Америки будуть своєчасно подані в українській пресі. За додатковими інформаціями просимо звертатися до Крайової канцелярії УККА на телефон: (212) 228-6840 або електронною поштою: ussa@ussa.org.

УККА

Сенатори...

(Закінчення зі стор. 3)

ва Комітету зі закордонних взаємин Сенату Джозеф Байден, теж вважає, що Україну й Грузію треба заохотити, задовольнивши їхні прохання про Плян дій для членства.

При цьому Дж. Байден наголосив, що Плян дій для членства не є кроком, який неминуче веде до самого членства, і отримання самого запрошення вступати до НАТО може тривати так довго, як бажає Північно-атлантичний союз чи як потребує країна-претендент.

Помічник державного секретаря США Данієл Фрід, який виступав на слуханні, щодо запрошення В. Путінові на зустріч відповів, що воно є можливістю поновити зусилля для співпраці з Росією і водночас викликом для НАТО – гарантувати, що свої рішення Північно-атлантичний союз ухвалює на підставі того, що добре для нього, а не на підставі вето з боку „зовнішніх чинників“. Надання Україні і

Грузії Плян дій для членства в НАТО допоможе цим країнам, а букарештська зустріч має вирішити, коли буде здійснено цей крок.

Чільний представник Держдепартаменту кілька разів наголосив, що двері НАТО мають залишатися відчинені, і жодна країна з-поза його меж не може вирішувати, кому туди вступати.

На думку Д. Фріда, Україна і Грузія перебувають приблизно на тому рівні, як були Македонія і Албанія, коли вони отримали свого часу Плян дій для членства.

Він уточнив, що Грузія „і близько не готова до членства“, хоча й здійснила останнім часом дуже великі реформи, тоді як Україна, за його словами, – „значно розвиненіша держава“.

Д. Фрід пригадав, що в українському суспільстві ще немає твердого консенсусу щодо вступу до НАТО. Але, додав він, досвід свідчить, що перспектива членства в НАТО – отримання Плян дій для членства – може допомогти кристалізувати такий прозахідний консенсус. (Радіо „Свобода“)

Твори Тараса Шевченка у перекладах Віри Річ

До 194-ої річниці від дня народження Тараса Шевченка у київському видавництві „Мистецтво“ вийшла українською та англійською мовами книга „Тарас Шевченко. Вибрана поезія. Живопис. Графіка – Taras Shevchenko. Selected Poems. Paintings. Graphic Works“. Видання відзначається досконалим поліграфічним виконанням.

Тираж – 1,000 примірників.

До книги увійшли переклади лавреата нагороди ім. Івана Франка Віри Річ з Англії, найкращі зразки живописних і графічних творів, що вдало розкривають різнобічність таланту Т. Шевченка – поета і художника. У книзі – 80 поем і віршів Т. Шевченка. Упорядкування мистецьких творів та стаття

„Малярство Тараса Шевченка“ належать Тетяні Андрущенко.

У передмові до видання академік Національної Академії Наук України Іван Дзюба висвітлює основні етапи життєвого та творчого шляху Т. Шевченка. Після передмови вміщено її переклад англійською мовою авторства В. Річ.

Примітки англійською мовою (з участю В. Річ та Олени Потшебиткіної) та бібліографічну довідку про В. Річ українською та англійською мовами написала Роксоляна Зорівчак. Статтю „Малярство Тараса Шевченка“ англійською мовою переклав Віктор Котолупов. Художнє оформлення книги – Петра Беркута.

Редакційну раду цього цінного видання очолив Микола Жулинський, а керівником проекту була Ніна Прибега.

Переклади творів Т. Шевченка здійснено завдяки підтримці Союзу Українців у Великій Британії. Книгу випущено на замовлення Державного комітету телебачення та радіомовлення України за програмою „Українська книга“.

Микола Дупляк

**Aporn Video, P.O. Box 3082,
Long Island City, NY 11103
Tel./Fax: (718) 721-5599**

NEW APORN VIDEO

7826 Улюблені пісні років 1950-1960
DVD \$25.00 VHS \$20.00 shipping \$5.00 each

2-га серія: Роксоляна – дружина Каліфа
Aporn 7817 DVD \$25.00 VHS \$20 + shipping \$5.00
7818 DVD+VHS Video 8 + shipping \$5.00
7819 DVD+VHS Video 9 + shipping \$5.00

1-ша серія: Роксоляна невілляниця
7811-7816 DVD+VHS (6) Video
Великодні гайки – із Галичини
Aporn 7805 VHS \$20.00+\$5.00

16 Річниця Незалежності України:
Aporn 2016 DVD+VHS \$25.00/20

Товариство „Любов до Культури і Традицій“
під патронатом Генерального Консульства України в Нью-Йорку

**запрошує до участі дітей і молодь
в Пісенному конкурсі**

Срібний Дзвіночок

Хай же лине серце мила
Рідна пісня крізь віки.
Це розспіані перлини
Позбирай їх, збережи.
(І. Тенлий, „Пісня про Пісню“)

**Заявки на Відбірковий тур
приймаються до 1 травня 2008 року.**

Заключний тур та Гала-концерт
разом з Yonkers Ukrainian Heritage Festival в м. Йонкерс
буде проводитись 13-15 червня 2008 року
за адресою:
St. Michael's Ukrainian Catholic Church,
Corner of North Broadway and Shonnard Place in Yonkers, NY.

Додаткова інформація через e-mail: info@loveofculture.org
або тел. (646) 894-8534, (718) 728-0819

Загальні положення про Конкурс та довідки
читайте на вебсайті
www.loveofculture.org

Увага, співаки!

**Нова філія українського хору «Думка»
вже почала працювати!**

**Проби-репетиції відбуваються в середу
в 7:00 веч. в залі-зустрічі при церкві
св. Андрія в Bound Brook, NJ.**

**Запрошуємо всіх, хто любить
співати, до участі.**

**За інформаціями просимо дзвонити на тел.
201-792-9805.**

Користуйтеся веб-сайтами

„СВОБОДИ“ www.svoboda-news.com
„УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВІКА“ www.ukrweekly.com

Вшанували пам'ять Тараса Шевченка

Тетяна Лебединська (зліва), директор МІОК Ірина Ключовська і директор Львівського палацу мистецтв Роман Наконечний.

Львів. – Цьогорічне Шевченківське свято було особливим завдяки гості, що приїхала з далекого Санкт-Петербургу на запрошення Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою (МІОК) Національного університету „Львівська Політехніка“ у рамках проекту „Відкриймо для України українську діаспору“.

Це член Спілки письменників України, кандидат філософських наук Тетяна Лебединська, авторка монографій „Шевченківські

місця Санкт-Петербургу“, „Санкт-Петербург і Україна“, „Український некрополь Санкт-Петербургу“.

Їй було що сказати львів'янам про український, а значить – Шевченківський Петербург, де молодий Тарас здобував свої малярські висоти в академії мистецтв, спілкувався з найдостойнішими представниками української та російської еліти тодішньої Північної Пальміри. Особливо захоплюючою була розповідь про місця, пов'язані з життям Шевченка у

Санкт-Петербурзі, про змагання української громади щодо відкриття пам'ятника Т. Шевченкові у 2000 році роботи українського скульптора з Канади Леоніда Молодожаніна, про встановлення пам'ятника-валуна на Смоленському кладовищі – найдавнішому кладовищі Петербургу, першому місці спочинку нашого Пророка.

Сильне враження справила на присутніх думка Т. Лебединської, що Шевченківський Петербург, особливо кімната-музей у Санкт-Петербурзькій академії мистецтв, у якій жив Т. Шевченко і помер на сходах по дорозі до неї, „має стати для українців другим Єрусалимом, до

якого вони мають звершувати паломництво, як до Гробу Господнього“.

Під час перебування у Шевченківські святкові дні у Львові Т. Лебединська мала низку зустрічей з представниками преси та виступів на радіо та телебаченні. А у приватних зустрічах і розмовах люди щиро дякували цій сподвижниці української справи, яка пів століття свого життя посвятила Т. Шевченкові і українській справі за межами рідної України.

Наталія Гумницька,
науковий співробітник
Міжнародного інституту
освіти і культури

ДЖЕНКІНТАВН. Пенсильванія. – В Українському освітньо-культурному центрі (УОКЦ) 2 березня відзначено день народження Тараса Шевченка. Ведучий Іван Праско, член дирекції УОКЦ, провадив концерт, котрий включав доповідь, виконання творів Т. Шевченка і музичну інтерпретацію віршів Т. Шевченка.

Камерний хор „Аколада“ з Філядельфії під керівництвом Богдана Генгала відкрив програму закликом Кобзаря до всіх українців вставати з неволі, співаючи „Заповіт“. Поет Василь Махно виступив з доповіддю „Три інтерпретації Шевченка – образ Шевченка в поезії Антонича, Драча, Римарука“. Поетеса зі Львівщини Віра Губіцька декламувала поему

„Утоплена“, а Юля Ступень, учениця „Нашої української рідної школи“ з Філядельфії – вірш Т. Шевченка „Розрита могила“. Вона також виконала пісню „Кобзарі“ при власному акомпаніменті на бандурі. Дуєт „Калинонька“ (Галина Боднар і Лада Пастушак) виконали на бандурі ліричні твори Т. Шевченка „Тополя“, „Берестечко“, „Зоре моя вечірняя“. Співдиригент і професор гри на фортепіані Леся Івахів заграла п'єси „Елегія“ Миколи Лисенка і „Ялина“ Яна Сібеліуса, створені на основі творів Т. Шевченка. Хор „Аколада“ заспівав також ряд пісень на поезії Т. Шевченка, а на закритті програми – гімн „Ще не вмерла Україна“.

Андрея Жаровська

Значення Т. Шевченка з перспективи українського змагу за державність

Вступне слово Вченого секретаря УВАН Анни Процик 8 березня на відкритті Шевченківської конференції в Нью-Йорку

На 2008 рік припадає кілька визначних ювілейних дат. Для нас найвизначніші між ними з перспективи державного будівництва і з перспективи науки є 90-ліття проголошення Незалежності України у січні 1918 року, і завдяки цьому політичному успіхові, встановлення Української Академії Наук у Києві у тому самому році.

Ці два подвиги були здійснені, до великої міри, завдяки силі слів поета, пам'ять якого щорічно вшановують три українські наукові установи – Український науковий інститут Гарвардського університету, Наукове Товариство ім. Шевченка і Українська Вільна Академія Наук.

Геніяльну міць слова, від самих початків появи поета в Києві, відчували засновники першої української політичної організації, а саме Кирило-Методіївського Братства, 160-ліття якого ми відзначили у минулому році.

Про появу і значення Т. Шевченка в цьому вузькому, глибоко законспірованому колі київської інтелігенції пише один із найвизначніших її членів-засновників Пантелеймон Куліш: „Київська молодіж ... була глибоко просвічена Святим письмом – се була молодіж високої чистоти духовної, апостольство любови до ближнього доходило в неї до ентузіазму ... на Шевченка взирав братіє як на якийсь небесний світильник, і се був погляд правед-

ний. Озираючись назад, можемо сказати без кощунства про його великого, хоть і пригашеного дечим духа: „Он б' светильник горя и света“. Шевченко з'явився посеред нас як видиме оправдання нашого надхнення свиш“.

А дещо пізніше, цей сам П. Куліш, який, так як було можна запримітити з вище наведеної цитати, хоч і подивляв, але не безкритично сприймав Т. Шевченка, цей сам П. Куліш згадує, що з появою поета в Києві, кирило-методіївці ніби чули „гук воскресної труби архангела ... коли говорено коли-небудь по правді, що серце ожило, що очі загорілися, що над чолом у чоловіка засвітився полом'яний язик, то це було тоді в Києві“.

Дещо під іншим кутом, як П. Куліш, але також з глибокою повагою і подивом сприймає Т. Шевченка другий визначний основоположник Кирило-Методіївського Братства – Микола Костомаров: „Муза Шевченка, – пише він, – розривала завісу народного життя. І страшно, і солодко, і болісно, і чарівно було заглянути туди! ... Тарасова муза прорвала якийсь підземний заклеп, вже кілька віків замкнений багатьма замками, запечатаний багатьма печатами“.

Цих кілька уривків із спогадів – а можна їх навести значно більше – підтверджують спостереження одного з найвизначніших істориків української філософської

думки Дмитра Чижевського, що „кирило-методіївський період життя був для більшості кирило-методіївців вихідним пунктом усієї їх діяльності. Бо ж це був момент надзвичайного надхнення, піднесення“. До цього спостереження можна тільки додати, що до великої міри було це так, тому що в цій гурті київської молоді, молодих науковців, студентів, появилася постать Т. Шевченка.

Національно-будівничу і об'єднуючу силу творчості Т. Шевченка добре розумів і історик Михайло Грушевський, коли, засновуючи перше наукове товариство на західних українських землях в Австро-Угорській імперії – охрестив його іменем великого поета: Наукове Товариство ім. Шевченка.

М. Грушевський також розумів, до якої міри сила живо-го слова цього велетня опанувала ментальністю не тільки української інтелігенції, але і великої частини народу, і тому, в той час, як деякі провідні діячі суспільства на початку революції 1917 року ставили російському Тимчасовому урядові лиш культурні вимоги, М. Грушевський рішуче почав будувати підвалини Української державності.

Масові демонстрації українського народу протягом 1917 року, проваджені під гаслами, взятими у Т. Шевченка, підтверджували правильність політичної думки М. Грушевського, і всупереч заборонам Тимчасового уряду, дозволяли українській Центральній Раді ці підвалини державності – Української Республіки – скріплювати і завершити проголошенням Незалежності 90 літ тому.

Сильний ґрунт української державності і стремління до незалеж-

ности народу добре розуміли і ті, які в наступних роках насильницькими методами перебрали владу в Україні. Усупереч марксистським принципам інтернаціоналізму і програмі партії, вони не наважилися зруйнувати зовнішню структуру української державності, а натомість вирішили розкласти її зсередини. Перше, в кінці 1920-их років фізично винищили українську інтелігенцію, яка горіла ідейним світлом Т. Шевченка, а згодом намагалися зламати хребет найбільш свідомої частини українського народу, винищуючи її штучним голодом у 1933 році. Але і ця влада не зуміла чи не була в силі знищити могутню силу заповіту Т. Шевченка.

Слово Т. Шевченка об'єднувало не тільки київських братчиків першої половини XIX ст., так різних один від одного. Вона об'єднувала учасників українських визвольних змагань протягом цілого XX ст., останні із них – це дисиденти 1960-1970-их років, які свої перші кроки починали, як відомо зі спогадів і документів з вшанування пам'яті Т. Шевченка.

Я звертаюсь до українських організацій, до української преси, до української дипломатичної служби і українського уряду з закликом гідно відзначити 90-ліття проголошення Незалежності України. Українська Вільна Академія Наук в Нью-Йорку відзначить цю важливу подію в українській історії доповіддю про визначного діяча українських визвольних змагань генерала Всеволода Петрова.

Я певна, що це буде одна з перших імпрез такого характеру і що й інші установи знайдуть спосіб відзначити цю подію в українському змагу за державність.

Членство в Кредитівці Самопоміч - Нью Йорк це запорука Вашої фінансової стабільності.

Чи Ви є
членом нашої Кредитівки?

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

Завжди конфіденційна, ввічлива та професійна обслуга.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 Second Ave. New York, NY 10003 Tel: 212-473-7310 Fax: 212-473-3251

КЕРГОНКСОН:
6325 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845-626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:
226 Uniondale Ave.
Uniondale, NY 11553
Tel: 516-565-2393
Fax: 516-565-2097

АСТОРИЯ:
32-01 31st Ave.
Astoria, NY 11106
Tel: 718-626-0458
Fax: 631-867-5989

ЛИНДИНГІРСТ:
225 N.4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631-867-5990
Fax: 631-867-5989

Інтернет: www.selfreliance.ny.org Електронна пошта: info@selfreliance.ny.org

Поза Нью Йорком безкоштовний телефон: 1-888-SELFREL

Your savings federally insured to at least \$100,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

УКРАЇНА І СВІТ

Україна відверто ігнорує права шукачів притулку

КИЇВ. – Організація „Міжнародна амністія“ („Amnesty International“) надзвичайно занепокоєна долею 11 громадян Шрі-Ланки, етнічних тамілів, що шукали політичного притулку в Україні. Їх було силою депортовано 4-5 березня до Шрі-Ланки, де вони можуть стати жертвами серйозних порушень прав людини, у тому числі жорстоких тортур.

Цим особам відмовили у доступі до справедливих та ефективних процедур отримання притулку в Україні. Всі 11 тамілів, що шукали притулку, були зареєстровані в Управлінні Верховного комісара ООН у справах біженців у Києві від серпня 2007 до січня 2008 років, а шестеро з них звернулися до української влади за отриманням статусу біженців. Усі ці особи були затримані Службою Безпеки України (СБУ) наприкінці січня цього року. Від того часу їм не надали жодних пояснень або незалежної юридичної консультації. 27 лютого шість заяв з проханням про надання притулку було відхилено Хмельницькою міграційною службою з процедурних підстав та без права апеляції.

29 лютого представник

Вінницької правозахисної групи отримав телефонний дзвінок від одного з затриманих, котрий повідомив, що їх утримують у готелі Шепетівки Хмельницької області, а до цього вони знаходилися у міліцейському відділку. Затриманий повідомив, що їх били та не давали їжі. Він сказав, що вони бояться примусового повернення до Шрі-Ланки.

„Міжнародна амністія“ засуджує явне порушення Україною зобов'язань щодо міжнародних норм прав людини та Закону про біженців – про заборону насильницького повернення осіб до країни, де їм може загрожувати небезпека переслідувань, тортури чи інші види жорстокого поводження.

Це не перший випадок, коли в Україні порушували права людей, що шукали притулку. У березні 2006 року „Міжнародна амністія“ зверталася до Президента Віктора Ющенка, висловлюючи занепокоєння насильницьким поверненням на батьківщину групи 11 узбецьких громадян, які шукали притулку в Україні.

Вероніка Антонеч

Українська Католицька освітня фундація допомагає сиротам

Випускниця Українського Католицького університету Оксана Стремоусова бавиться з дітьми.

рить вона.

В 2005 році до УКОФ звернулася анонімна жертводавиця неукраїнського походження і виявила бажання допомагати сиротам і покинутим дітям в Україні. Після того вона склала значні пожертвування в 2005, 2006 і 2007 роках конкретно на ці потреби. З того часу УКОФ мав можливість фінансово підтримувати численні великі і малі програми в різних кутках України. Серед них – сиротинці Згромадження Сестер-служебниць Найсвятішої Діви Марії поблизу Тернополя і в Золочеві Львівської обл., відвідування сиріт Сестрами-василіянками в Києві, програми допомоги дітям вулиці в Хмельницькому та Києві, організовані міжнародною благодійницькою організацією „Карітас“, християнські заходи для сиріт, організовані українською католицькою парафією в Криму і навіть допомога Римо-католицькому центрові для дітей з неблагополучних родин в Бердянську та одно-му з православних проєктів в Дніпропетровську.

За словами Провінційної настоятельки Згромадження Сестер-служебниць Найсвятішої Діви Марії у Львові сестри Любові Старжинської, пожертвування від УКОФ дозволило сестрам „завершити ремонт будинку для дітей сиріт в Золочеві, яким сьогодні потрібна опіка, християнське виховання, родинне тепло і любов“.

УКОФ також виділила допомогу для програми підтримки неповнолітніх в'язнів.

Крім роботи з сиротами, студенти збагатилися досвідом праці в реабілітаційному центрі для бездомних і людей з наркотичною та алкогольною залежністю, які намагаються повернутися до нормального життя. Вони також допомагали організувати літній табір для дітей хворих на автизм і в даний час допомагають в психіатричній лікарні, в закладі для одиноких матерів та їх дітей та в закладі для людей похилого віку.

Докладнішу інформацію про УКУ англійською та українською мовами можна знайти на сайті університету www.usc.edu.ua або звернутися в УКОФ за адресою: Ukrainian Catholic Education Foundation, 2247 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622; тел.: (773) 235-8462; безплатний телефон УКОФ в Канаді: (866) 871-8007.

Матвій Матушак

В Острозькій академії – про мораль

Ректор Острозької академії Ігор Пасічник (зліва) та заступник голови Рівненської обласної адміністрації Олег Торкунов під час громадських слухань. Фото: Ярослав Мізерний.

ОСТРОГ, Рівненська обл. – 4 березня в Національному університеті „Острозька академія“ відбулися громадські слухан-

ня щодо стану моральності населення області, за головування радника Президента України, голови наглядової ради Острозької академії Миколи Жулинського.

Такі заходи проводяться в усіх регіонах держави і передують загальнонаціональному форумові інтелігенції, що відбудеться 26 березня.

Упродовж трьох годин понад 120 учасників мали змогу висловлювати власну думку стосовно основних проблем у гуманітарній сфері. Вихід зі становища інтелігенція Рівненщини вбачає у розробленні Національної програми морального виховання, що ґрунтувалася б на християнській моралі та національній ідеї, удосконаленні діючої програми формування українського національного інформаційного та культурного простору, переосмисленні української історії та створенні нової програми для шкільних підручників.

Вікторія Скуба

Нова структура „Сумщина-світ“

СУМИ. – 8 лютого з ініціативи обласної громадської організації „Сумський прес-клуб“ відбулась презентація міської громадської структури „Сумщина-світ“, а також сторінки в інтернеті www.svit.sumy.ua, засновниками якого стали Олександр Капітоненко (голова правління), Володимир Петренко та Олександр Кисельов.

„Сумщина-світ“ служитиме створенню доброго образу Сумщини серед її вихідців та загалом у світі, встановленню контактів з земляками в усьому світі, українськими організаціями за кордоном.

Алла Федорина

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

DNIPRO CO.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хв. розмови за 5 дол.

NEWARK, NJ 688 Sanford Ave Тел.: (973) 373-8783 (888) 336-4776	CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave Тел.: (973) 916-1543	PHILADELPHIA, PA 1801 Cottman Ave Тел.: (215) 728-6040
--	---	---

Засновано Дніпропетровське генеалогічне товариство

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – 28 лютого була заснована громадська організація – Дніпропетровське генеалогічне товариство, метою якого є сприяння історико-генеалогічним дослідженням у Придніпровському регіоні, а також розповсюдження наукових та культурологічних знань. Потреба в об'єднанні зусиль дослідників родоводів виникла в процесі праці краєзнавчого клубу „Ріднокрай”, котрий вже понад 10 років успішно діє при обласній науковій бібліотеці. На його засіданнях, що відбуваються щомісяця, розглядаються питання історії міст і сіл області, діяльності культурних та просвітницьких осередків з часів заснування Катеринослава (нинішнього Дніпропетровська) у 1784 році; етнографії та архітектури Придніпров'я; біографії особистостей, котрі були репресовані за часів СРСР.

Засновники генеалогічного товариства – член Наукового товариства ім. Шевченка, доцент Володимир Єфімов, доцент-історик І. Кочергін, директор Юридичного ліцею Т. Недосека, письменник Микола Чабан, дослідниця грузинських родів на теренах України Г. Орбеліані. На першому засіданні з програмною доповіддю про генеалогію виступив В. Єфімов, а про дослідження роду В. Петрова-Домонтовича розповів М. Чабан. Надалі – дещо про основні засади генеалогії, які можуть бути корисними і цікавими для українців, які мешкають в Америці.

Генеалогія існує стільки ж часу, скільки існує людство – досить прочитати перші глави Старого Заповіту Біблії щодо походження різних народів від численних родичів. Загалом збереженням пам'яті про роди займалися у багатьох державах Західної Європи. До речі, саме історичні матеріали, котрі збереглися у Польщі та Угорщині, сприяли започаткуванню на початку 1990-их років потужного громадського генеалогічного осередку при львівській „Просвіті”.

Генеалогія – це наукова генетика, що обґрунтовує обов'язковість

реалізації, однозначність суто біологічних принципів спадковості якостей людини – від параметрів анатомічних та фізіологічних до психологічної побудови конкретної особи (це увесь той комплекс, який останнім часом намагаються клонувати). Це й історична наука майже у всіх її напрямках і розгалуженнях. Це також сумління тієї особи, яка досліджує минуле будь-якого роду.

То є наша біда, що так звані „нові українці”, все частіше мріють повісити дворянський (а то й князівський чи графський) герб на ворота свого будинку, побудованого, як буває, на несправедливі „тіньові” гроші. Але фальш – це фальш. Лише документ або документоване посилання у письмових джерелах можуть свідчити про істину. Але не завжди документ можна знайти: з 1914 до 1991 років Україною прокотилися дві світові війни, громадянська війна, тривалий період збройної боротьби Української Повстанської Армії, політичні акційні заходи, в тому числі три голодомори, примусова колективізація та масові репресії населення, які спричинили втрату багатьох документів і навіть навмисне знищення „компрометуючих” документів тими, чий родичі були „непротарсько-го стану”: дворянами, священиками, царськими офіцерами, чиновниками, а пізніше – „куркулями”. Тож, крім документів, інформативною базою генеалогічного дослідження часто буває лише те, що залишилося у пам'яті людей: перекази, легенди, а то й просто чутки. Особливої уваги заслуговують документи, що були вивезені за кордон українцями-емігрантами, та спогади цих осіб, записані їхніми нащадками.

Існує міт: не кожен рід можна дослідити. Моя відповідь тому, хто має сумнів: „А Ви лише почніть, – тоді й будете мати власну думку”. Навіть якщо знаєте лише три покоління (імена і долю своїх батьків, двох дідів та двох бабусь), то вже можете вважатися дослідником свого родоводу.

Володимир Єфімов

Гість з Італії приїхав до Львова

Гість з Італії о. Василь Поточняк серед працівників інституту.

ЛВІВ. – На початку лютого Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою (МІОК) відвідав о. Василь Поточняк з Італії – один з організаторів громадського життя української діаспори, виходець з Турківського району, який, перебуваючи на навчанні в Римі, був свідком нужденного існування українських емігрантів.

Розуміючи, що тільки Церква може згуртувати заробітчан, надати їм духовну підтримку, він вирішив у 2001 році створити газету, що згодом переросла у журнал „До світла”. Видання відразу здобуло популярність. Головний редактор часопису о. В. Поточняк видав

також двотомну антологію творчості заробітчан „Світло на чужих стежках” (перший том) і „Гавдеамус по-емігрантськи”, організував фотовиставку „Наші в Італії”, яка була представлена в багатьох містах Івано-Франківщини. Як пасторальний координатор українців греко-католиків в Італії у 2001-2004 роках, о. В. Поточняк був причетний до видання чудової книги заробітчанки Оксани Пронюк „Листи синові”. На зустрічі в інституті о. В. Поточняк розповів про художника Богдана Тимкова, що ілюстрував усі видання українців в Італії.

МІОК

Фотовиставка про УПА в Донецьку

ДОНЕЦЬК, Україна. – 19-27 лютого в обласній універсальній бібліотеці діяла фотовиставка, присвячена Українській Повстанській Армії. Проведення виставки власне в Донецьку ініціювало кілька міських молодіжних організацій, зокрема „Поштовх” (де гуртується студентська молодь) та пластові станиці Донецьк.

Управління внутрішніх справ та СБУ виставили необхідну охорону на випадок можливих провокацій. Якщо з відвідувачами проблем не було, то ряд видань опублікували статті, де діяльність УПА, як і виставка, оцінювалися різко негативно. В останній день роботи виставки перед бібліотекою свої пікети виставила

Прогресивна соціалістична партія Наталі Вітренко, члени якої намагалися вручити організаторам фотовиставки образливо виконану фігуру „бандерівця”. Лише посилені кордони міліції перешкодили українофобам завдати якоїсь шкоди для виставки.

Проведення фотовиставки в Донецьку сприяло поширенню правди. В ніч з 18 на 19 лютого пластуни були у складі рейдових груп, які поширювали по Донецьку оголошення про фото-виставку. Пласт надав кілька сотень примірників книжок Юрія Борця, як інформаційний матеріал для відвідувачів виставки.

Олександр Воловенко

Нові партнери проекту „Альберта-Україна”

ЕДМОНТОН, Канада. – Почесний патрон і двоє нових партнерів приєдналися до

Генеалогічного проекту „Альберта-Україна”, метою якого є допомагати родинам в дослідженні їхнього

минулого в Альберті й Україні.

5 лютого Провінційна рада Альберти Конгресу України Канади стала почесним патроном цього проекту і заохочуватиме своїх членів активно підтримувати документування цієї важливої частини спадщини провінції Альберти. Також у лютому партнерами цього проекту стали Братство українців-католиків Канади (БУКК) – Едмонтонська єпархія, і Товариство українців-самостійників (ТУС) – відділ Едмонтону. Вони допоможуть задокументувати церковну спадщину в сільських околицях Альберти.

Починаючи з травня 2008 року, щедра фінансова підтримка, надана партнерами, дозволить польовим дослідникам здійснювати подорожі до сільських церков в східно-центральному Альберті. З допомогою добровольців в цих місцевостях вони зніматимуть на відео і фотографуватимуть надмогильні пам'ятники і знаки. Інформація і фотографії, зібрані в контексті

„Документування церковної спадщини в сільських громадах Альберти” будуть доступними в електронній мережі (інтернеті) для тих людей, які шукають інформацію про історію і членів своєї родини.

Одноденний семінар в березні допоможе польовим дослідникам набутти навиків у фотографуванні надмогильних пам'ятників і знаків. Члени церков східно-центральної Альберти, які бажають допомогти з документування цвинтарів своїх предків, також запрошені до участі у цьому семінарі.

Для отримання докладнішої інформації можна звернутися телефонічно до Давида Маковського: (780) 431-2324, або поштою на адресу: Alberta-Ukraine Genealogical Center, Центр генеалогічних досліджень Альберта-Україна, Old St. Stephen's College, 8820 – 112th Street, Edmonton, AB T6G 2P8, Canada

Генеалогічний проект Альберти-України було здійснено завдяки фінансовій підтримці Льотерійного фонду Альберти.

Давид Маковський

Представники найновіших партнерів і патрона Генеалогічного проекту „Альберта-Україна”: Йосиф Синишин (Братство українців-католиків Канади – Едмонтонська єпархія), Дмитро Маковський (Товариство українців-самостійників – відділ Едмонтону), Дарія Луців (Конгрес українців Канади – Провінційна рада Альберти), Давид Маковський (Генеалогічний проект – бюро Альберти). Фото: Остін Тернер

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Українські артисти в Атлантичному океані

Артисти (зліва): Олександр Авдеев, Олена Огуй, Олександр Карпець, Світлана Двояшкіна, Борис Наваков (з Росії), Юлія Сухина, Назарій Віняр. Фото: Л. Хм.

Коли у театрі велетенського туристичного корабля „Квін Мері-2“ представляли учасників танцювальної групи, то щодо кожного артиста називали країну його походження. Щоразу під оплески численної публіки звучало: „Україна! Україна!“ Адже саме в Україні компанія „Кунард“ знайшла найдосконаліших майстрів танцю для корабельного театру. Їхні фотографії представлені на таблиці біля головного входу до театру знову ж з зазначенням, що молоді таланти – з України.

Їх шестеро – три пари. Кожен має досконале професійне підготування і значний досвід.

Назарій Віняр походить з артистичної родини. Його батько Володимир Віняр – регент великого церковного хору „Видубичі“ у Києві. Хор був заснований у 1990 році й відразу почав співати Служби Божі українською мовою, виступав в Австралії, Канаді, Бельгії. Загалом сім'я Вінярів – з Стрия. Н. Віняр вчився танцю в студії Павла Вірського і танцював в однойменному ансамблі.

У цій же студії і ансамблі почала свій артистичний шлях киянка Юлія Сухина.

Олександр Карпець закінчив в Донецьку вище училище культури як педагог-хореограф, потім вчився в Київському національному університеті культури і мистецтв у Михайла Поплавського. Харківську академію культури закінчили Олена Огуй, Світлана Двояшкіна, Олександр Авдеев.

На кораблі українці беруть участь у музичних видовищах за програмою театру, але кожен з артистів має свій творчий доробок. Так, С. Двояшкіна і О. Авдеев – український танцювальний дует „Міпарті“. Це слово означає одяг, вертикально поділений на дві половини різних кольорів. Дует обрав цю назву, щоб підкреслити існування добра і зла, любові і ненависті. Артисти самі проєктують сценічні костюми, які виконують кращі майстри Харкова. Взагалі С. Двояшкіна – з Шостки, О. Авдеев – з Севастополя, але обоє вчилися в Харкові.

Один з напрямів творчого пошуку цього дуету – оновлення українського народного танцю на основі впровадження нових елементів хореографії, набутих світовим досвідом.

Сім років тому, коли дует почав свою діяльність, керівні консерватори в площині культури сприйняли його неприхильно. Становище дещо змінилося після їхнього виступу в столичному Паладі культури „Україна“ і Маріїнському паладі Києва на торжествах інавгурації Президента України Віктора Ющенка. Відтоді дует „Міпарті“ став бажаним гостем на харківських сценах.

Але артистам з цього мало втіхи, тому що їх сприймають як досконалих виконавців, а вони хочуть мати власну школу, утверджувати і поширювати свій досвід, вчити юні таланти. Адже вони не просто танцюристи, а й балетмайстри, автори свої оригінальних костюмів, а головне – творці нового сюжетного танцю, який є витвором високого мистецтва. Дует здобув перемоги оцінки на конкурсах і фестивалях в Іспанії, Німеччині, Франції, Польщі, Італії, Болгарії, Португалії, Бельгії, Китаї, Угорщині. У цьому переліку США і Канада покищо немає. Чи не з'явиться спонзор після публікації „Свободи“? Електронна адреса: dvoyashka@mail.ru. А втім, дует не має наміру залишати Україну і мріє про розвиток авторського хореографічного мистецтва на власній базі. Проте новітні українські меценати наразі вдовольняються традиційним гопаком.

На кораблі серед океану я мав ще одну зустріч з українськими музикантами. У театрі відбувся концерт струнного квартету „Одеса“. Коли у великій залі попливли звуки вальсу Петра Чайковського, стало ясно, що на сцені – артисти високої класи. Андрій Висоцький, Вікторія Зеленюк, Наталя Распопова і Олексій Полтавченко і справді з Одеси.

А. Висоцький і Н. Распопова училися до консерваторії в школі ім. проф. Петра Столярського, відомого скрипаля і педагога з Вінниччини, організатора першої в СРСР музичної школи-десятирічки. Учніми П. Столярського були Давид Ойстрах, Натан Мільштейн, інші славні музиканти. Чарує слухачів у виконанні квартету музика Вольфганга Моцарта, Луїджі Бокеріні, Жюльє Масне, інших композиторів.

А мене на корабельних концертах порадували дві обставини. По-перше, коли ведучий називав країну артиста, тому глядачі знову й знову чули, що саме з України походять такі чудові виконавці. По-друге, на туристичних теплоходах стає усе більше артистів з України. З одного боку, їх тепер меншає на рідній землі, з другого – добре, що обдаровані люди мають можливість заробітку за кордоном.

Левко Хмельковський

Струнний квартет „Одеса“ (зліва): Андрій Висоцький, Вікторія Зеленюк, Наталя Распопова, Олексій Полтавченко.

2200 Route 10 West, Suite 104
Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA

International Trade, LTD
e-mail: roxolana@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ ДО УКРАЇНИ:

МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте безкоштовно: 1-888-725-8665
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продукції пакунки з каталогу.
- Медикаменти на замовлення до України.

* Додаткова оплата за доставку існують певні обмеження.

Roxolana Travel

- У нас можна замовити авіаквитки будь-яких авіакомпаній до більшості європейських країн.
- Візові послуги в Україну (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на літoviще.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

Roxolana Money Service

“Нові найнижчі ціни”

В Україні:	ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ		
\$100 - \$7	\$500 - \$12	\$900 - \$20	
\$200 - \$10	\$800 - \$15	\$1000 - \$20	
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1500 - \$37.50	
\$400 - \$12	\$800 - \$17	\$2000 - \$50	

Маємо ліцензію на пересилку доларів. Також пересилаємо в інші країни. Доставка \$11 за кожне замовлення

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталогу виїст пакунок: борошно – 20 ф., гречка – 10 ф., олія – 1 галон, тушонка – 3 ф., сальмі – 3 ф., родинки – 3 ф., дріжджі – 1 ф., кава в зернах – 2 ф., шоколад – 2 плитки. Ціна \$ 99 за 31 ф.

Додаткова оплата за доставку – \$10 – західна Україна; \$15 – східна Україна

Тел.: (973)538-3888 • Fax: (973)538-3899

Про самотню жінку, яка любила красу

(До 10-ліття з дня смерті і 100-ліття з дня народження Людмили Морозової)

Тамара Скрипка

Життя Людмили Морозової – це ніби гра долі, в якій поєдналися радість і журба, добро і зло, любов і ненависть, правда і лжа, слава і забуття. Народилася Л. Морозова 6 липня 1907 року у Києві. Мати, Тетяна Морозова, походила з шляхетної родини Зарембів з Полтавщини. Батько також народився в Україні, та його дід був німцем, а бабуса – французенкою. Людмилу та її нерідну сестру Анастасію виховувала лише мама. Про батька Людмила згадувала вкрай рідко. Відомо лише, що за фахом він був адвокат, колекціонував мистецтво, у часи Гетьманату належав до оточення гетьмана Павла Скоропадського, за що був розстріляний більшовиками.

У 1912 році Людмилу віддали в один з найкращих навчальних закладів Києва – жіночу гімназію Олександри Дучинської, у 1919 році перейменовану на 56-ту трудову школу, яку вона й закінчила у 1924 році. У цій гімназії молода Наталія Полонська викладала історію й захопила Л. Морозову древньою Елладою. Приязні з молодією учителькою „ангельської краси і залізної волі“ сприяла також спільна належність до парафії церкви св. Магдалини, що була на розі Микільсько-Ботанічної і Паньківської вулиць у Києві. Н. Полонська, яка згодом стала визначним істориком, першою жінкою-академіком, завжди була для Л. Морозової рідною людиною, що навіювала їй „силу, любов, святість і повагу“.

Першою Людмилиною учителькою була відома художниця Анна Крюгер-Прахова. Професійну мистецьку освіту Л. Морозова здобула у Київській художньо-індустріальній школі (1925-1927 роки) та Київському художньому інституті (факультет станкового малярства, майстерня Федора Кричевського, 1928-1931 роки). Роки навчання в обох мистецьких закладах припали на добу українського культурного відродження, що з найбільшою силою проявилось, окрім літератури, в українському образотворчому мистецтві. Художньо-індустріальна школа й художній інститут були тоді центром бурхливого мистецького життя й зародження нових мистецьких угруповань.

Вчилася Л. Морозова у відомих педагогів – Михайла Козика, Юхима

Михайлова, Костянтина Єлеви, Василя і Ф. Кричевських. Вони належали до того кола художників, завдяки яким українське мистецтво сміливо виривалося з-під впливу російських „передвижників“ й орієнтувалося на європейські модерні течії.

На формування стилю і творчої особистості Л. Морозової незаперечний вплив мав Ф. Кричевський. Хоча серед його учнів були такі майбутні знаменитості, як Володимир Костецький, Тетяна Яблонська, Сергій Отрощенко, Георгій Меліхов, Сергій Григорьев, та Л. Морозову він бачив іншими очима: учитель був закоханий у свою найздібнішу ученицю, величаву красуню з довгими золотими косами і блакитними очима. Не випадково портрет Людмили пензля Ф. Кричевського закупила Третяковська галерія у Москві.

Надзвичайну обдарованість, новаторство Л. Морозової визнавали тоді, за малим винятком, усі.

не йшла на моральні компроміси. У роки войовничого атеїзму не відмовлялася від Храму. З раннього дитинства і впродовж усього життя Храм був для неї місцем, де відбувалося поєднання її душі з тайною Святого духа. Більше того, – разом з Іполитом Моргілевським, професором історії архітектури, і Миколою Макаренком, археологом, обмірювала, ще до знищення, споруду Михайлівського Золотоверхого собору й рятувала після вибуху залишки мозаїк, фресок та ікони. Кожного вечора після закінчення праці ці одержимі люди прощалися один з одним, наче назавжди, бо не відали, чи зустрінуться наступного дня. Того фатального серпневого вечора, коли зруйнували Михайлівський Золотоверхий, Л. Морозова разом з ними з даху св. Софії спостерігала за вибуховою хмарою, під якою щез Храм. На наступний день проф. І. Моргілевський зайшов до аудиторії художнього інституту – розридався

У гантерській домівці.

Її картини періоду 1920-1930-их років вражали досконалістю імпресіоністичної манери письма. У 1935 році вона успішно дебютувала як малярка на виставці „Мистецтво Радянської України“ у Харкові.

Ще у роки гімназійної юности Л. Морозова понад усе цінувала духовну свободу. Відтак не хотіла пристосуватися до нової влади, до нового способу мислення, ніколи

і не зміг читати лекцію.

Саме тоді інтелектуальне життя в Україні затиснуло щільним зашморгом. Зникали родичі, друзі, знайомі. У цей же рік заарештували проф. М. Макаренка, в експедиції якого на розкопках Приозів'я після закінчення інституту працювала художником Л. Морозова. У 1937-1938 роках вона перебувала у складі археологічної експедиції І.

Людмила Морозова в Мюнхені, 1951 рік.

Моргілевського у Сванетії. Після повернення з Вірменії поїхала у село Кирилівку на пленар і жила у родині Харитона Шевченка, поетового племінника. Картини, створені в Кирилівці, Л. Морозова присвятила 125-річчю з дня народження Тараса Шевченка.

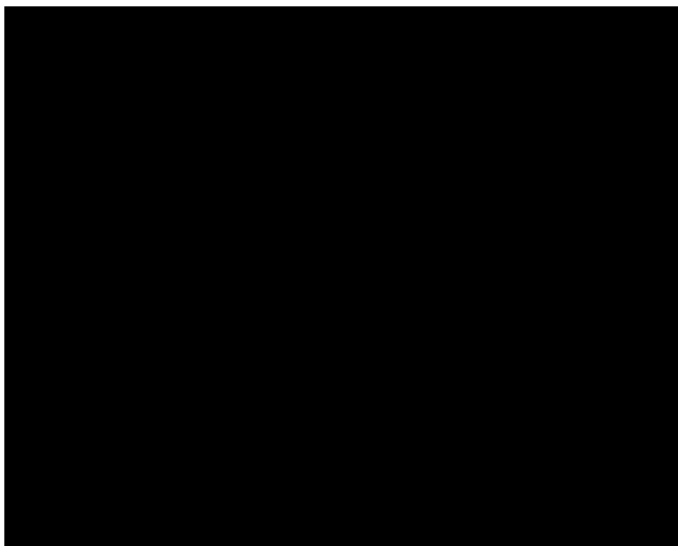
У ті страшні роки сталінського терору Л. Морозова також була у списках жертв НКВД, однак, доля дарувала їй рідкісний шанс уникнути репресій. У серпні 1943 року вона разом з матір'ю залишила місто, у якому народилася, у якому пройшли роки її молодості, у якому пережила голод 1921, 1932-1933 і воєнне лихоліття 1941-1943 років. Спочатку виїхала до Львова, де активно включилася в українське мистецьке життя, а через рік назавжди попрощалася з Україною. Далі були Берлін, Дрезден, Карльсбад, Пільзен, табори для переміщених осіб в Ашафенбургу і Берхтесгадені, де потужно пульсувало українське наукове і культурне життя.

Під час бомбардування Дрездену пропало понад 100 її полотен довоєнного періоду, напередодні нового 1951 року померла мама. Та, як не парадоксально, з тяжких її переживань постав дар творення краси. Н. Полонській-Василенко вона писала: „Стараюсь жити глибоким своїм пізнанням краси, любові. Стараюсь, й така радість, що відчуваю це і намагаюсь віддати, передати людям“. Доробок Л. Морозової 1945-1951 років надзвичайно плідний. Більшість її картин того періоду осіла в музеях і приватних колекціях Німеччини.

Закінчення в наступному числі.

Дім Людмили Морозової у Гантері.

Людмила Морозова на виставці своїх картин у Літературно-мистецькому клубі у Нью-Йорку, грудень 1958 року.

Наталія Даниленко (зліва) і Людмила Морозова.

Свято української музики

МОНРЕАЛЬ. – 17 лютого у концертній залі „Полак-гол“ консерваторії університету МакГіл відбулося свято української музики. Понад 300 гостей слухали перлини хорової української класики та твори сучасних корифеїв українського мистецтва з обох континентів.

З багатою концертною програмою вперше завітав до міста хор „Дніпро“ з Едмонтону під керівництвом Марії Дитиняк. Хор виконав „Приїдіте поклонімся“ Миколи Березовського, перший концерт Артема Веделя та інші твори (диригувала М. Дитиняк), а другий концерт Дмитра Бортнянського хор виконав під керівництвом заступника диригентки Мирослави Загарії. У першому відділенні звучали також твори Дениса Січинського, Миколи Лисенка, Миколи Леонтовича, Станіслава Людкевича, Пилипа Козицького та Філарета Колеси. Особливо глядачі відзначили колискову в обробці Олександра Кошиця „Ой, ходять сон коло вікон“.

Перший відділ концерту завершив із притаманною йому елегантністю монреальський фортепіанний дует Люби та Ірени Жуків. Піаністи виконали твори

Юрія Фіяли, Євгена Станковича та Ігора Білогруда.

У другому відділенні прозвучали чарівні хорові твори Ігоря Шамо, Анатолія Кос-Анатольського, Георгія Майбороди та інших видатних сучасних композиторів. Кульмінаційним моментом концерту стало виконання думи Віктора Мужчиля на слова Тетяни Шаповаленко „Вмирала річка“. Присутні стали свідками того рідкісного явища, коли сходяться найтонші емоційні вібрації і однією велетенською хвилею підносять виконавців і слухачів до омріяних всіма мистцями висот духовного єднання у магічному світі музичних та поетичних образів.

Керівник монреальського українського хору „Відлуння“ Галина Ваверчак відзначила відвагу художнього керівника аматорського хору, що привіз такий складний репертуар. Особливо її вразила щирість співу солістів та чудове звучання хору в творах М. Лисенка, О. Кошиця, М. Леонтовича, П. Козицького.

Співачка і хорова диригентка Марійка Чолій особливо була вражена звучанням жіночих партій та високим рівнем сольового співу, диригентською майстерністю М. Дитиняк. Неможливо, як

Солісти хору (зліва) сидять – Ірина і Ольга Федеркевичі, Сузанна Романюк, стоять – Дарія Васараб-Роланд та Іван Зінчук.

підкреслює М. Чолій, переоцінити ролью Заслужених артистів України, посланців сучасного українського музичного мистецтва в Канаді та і в усьому світі Л. та І. Жуків, які завжди обирають до свого репертуару прекрасні і дуже складні твори видатних українських композиторів, виконуючи їх з надзвичайною майстерністю. Їхні досягнення відзначають не лише в українській громаді. Дует

концертує на найвідоміших сценах Канади і світу. Нещодавно у Монреалі завершився перший фестиваль юних піаністів, названий на честь Л. Жук. Тож виступ дуету Жуків у стінах рідного університету разом з хором „Дніпро“ став родзинкою чарівного свята українського музичного мистецтва.

Валентина Голяш

Хор „Дніпро“ з Едмонтону.

Книжки, надіслані до бібліотеки „Свободи“

Мирон Кипріян. „Все в минулому...“, книга-альбом картин, портретів та мистецьких оформлень театральних постанов. М. Кипріян, народний художник України, лауреат Національної нагороди України ім. Тараса Шевченка, головний художник і сценограф театру ім. Марії Заньковецької. Книга-альбом цікава не тільки поміщеними творами автора, але також й висвітленням його родоводу та описами цікавих особистостей його родини, оточення та мистецького світу. Видавничий дім „Панорама“, Львів, 2007 рік.

Іван Головінський. „Людина у пошуках суті буття“, нова книга професора психології Ратгерського університету – це роздуми над питанням „У чому суті буття людини“? Автор не прагне дати відповідь на всі складні питання, котрі стосуються буття людини, а спонукує свого читача

замислитися над питанням, аби віднайти власну відповідь. Видавництво „Аконіт“, Київ, 2007 рік.

Видання журналу „Бористен“. „Не підлягає забуттю. Голодомор – геноцид українського народу 1932-1933 років“, публіцистика, проза, поезії. До збірки увійшли публікації у засобах масової інформації, спогади осіб, які пережили Голодомор, а також тих, хто знав про той жакливий час з розповідей очевидців. Видавництво „Пороги“, Дніпропетровськ, 2007 рік.

Фундація ім. Олега Ольжича. „Трипільська культура“, пошуки, відкриття, світовий контекст. Це збірка наукових праць до 100-річчя від дня народження О. Ольжича – видатного вченого, поета та громадсько-політичного діяча Олега Кандиби (Ольжича), який як науковець відомий завдяки поважному внескові у розвиток української

археології, зокрема у дослідження Трипільської культури. Видавництво ЗАТ „Віпол“, Київ, 2007 рік.

Володимир Васків. „Повстанець „Шугай“, історична повість боротьби ОУН-УПА. Книга приводить читача до незатмарених сторінок літопису боротьби українських повстанців. У центрі розповіді – воїн, який, долаючи, разом з побратимами, всі перешкоди, прагне здобути перемогу у боротьбі з ворогом, за честь і волю України. Видання журналу „Бористен“, Дніпропетровськ, 2000 рік.

Літопис УПА. „Життя і боротьба генерала „Тараса Чупринки“ (1907-1950)“, документи і матеріали. Нова серія, том 10. Київ – Торонто, 2007 рік.

Літопис УПА. „Мережа ОУН(б) і запілля УПА на території ВО „Заграва“, „Турів“, „Богун“ (серпень 1942- грудень 1943 рр.). Нова серія, том 11. Київ – Торонто, 2007 рік.

42 Загальні Річні Збори УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ФЕДЕРАЛЬНОЇ КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАТИВИ

відбудуться

в неділю, 30-го березня 2008 року, о 2:00 годині

в залі Українського Народного Дому
за адресою: 140-142 Друга Авеню, Нью-Йорк, Н. Й.

Реєстрація починається о 1 годині дня.

ПОРЯДОК ЗБОРІВ

1. Відкриття зборів
2. Читання звіту з попередніх загальних річних зборів
3. Подання звітів:
  - а. Звіт голови Ради директорів
  - б. Звіт скарбника
  - в. Звіт головного менеджера
  - г. Звіт Контрольної комісії
4. Обговорення звітів
5. Привітання
6. Обрання 3-ох членів до Ради директорів
7. Закриття зборів
8. Перекуса

Нижче вказані члени Ради директорів закінчують свою каденцію
30 березня 2008 року:

інж. Всеволод Саленко, д-р Валентин Поливко,
Василь Гусаковський.

Просимо членів принести зі собою членську книжечку.

СПОРТ

IV Українська діаспорна олімпіада відбудеться у Філадельфії 4-6 липня

Про традиції діаспорної олімпіади

4-6 липня Філадельфія прийматиме IV Українську діаспорну олімпіаду, господарем якої під патронатом Української спортової централі Америки і Канади (УСЦАК) є спортове об'єднання „Тризуб“ (Ігор Чижович – голова).

Українські діаспорні олімпіади, починаючи з 1936 року, влаштовувалися з наміром інформувати народи вільного світу про те, що поневоленій Україні заборонено брати участь у світових олімпіадах. В 1980 і 1984 роках збірна УСЦАК взяла участь у „Вільних олімпіадах“ в Етобікоку, Канада, де серед збірних команд литовців, латвійців, естонців і вірмен посіла друге місце. Обидві олімпіади мали великий розголос в канадській пресі, радіо і телебаченні, що дуже вразило Москву. Комуністи злісно відреагували на них в режимних пресових виданнях.

У 1988 році, у Філадельфії, „Тризуб“ під патронатом УСЦАК організував II Українську діаспорну олімпіаду, присвятивши її 1000-річчю

хрещення України-Руси. В цих іграх взяли участь 700 спортсменів з США і Канади, тисячі глядачів.

III Українська діаспорна олімпіада, знову у Філадельфії, вперше пройшла вже в умовах, коли Україна відзначала 8-річчя відновленої Незалежності. Завдяки тісним зв'язкам УСЦАК із спортовими федераціями і Національним олімпійським комітетом України, на ці ігри прибули віце-прем'єр України Микола Жулинський, голова Федерації біатлону Володимир Бринзак, головний тренер з біатлону України Роман Боднарчук. І в цих іграх взяло участь понад 600 спортсменів, тисячі прихильників.

Філадельфія вже вчетверте влаштовує велике спортове свято, до якого наполегливо готуються українські спортові осередки в США і Канаді. На Олімпіаду прибуде Оксана Баюл – колишня стипендіатка УСЦАК, чемпіонка з фігурного ковзання Європи, світу і Олімпіади в Лілегамері, Норвегія.

Омелян Твардовський

Нарада комітету олімпіади

ГОРШАМ, Пенсильванія. – 15 березня відбулася чергова нарада комітету Української діаспорної олімпіади.

Голова комітету Ігор Чижович подав підсумки виконаної праці. Уже вислані до усіх українських спортових осередків реєстраційні документи, замовлено плавацький басейн, відбиванкові майданчики і площу для легкоатлетичних змагань, триває підготування до відновлення на „Тризубівці“ тенісових кортів, впорядковуються сім площ копаного м'яча, замовлено два готелі поблизу „Тризубівки“. Крім спортових змагань, на „Тризубівці“ відбудуться

виступи музичних і танцювальних ансамблів.

Участь в Олімпіаді вже заповіли спортові осередки „Тризуб“, Філадельфія (173 спортсменів), „Карпати“, Торонто (138 осіб), „Чорноморська Січ“, Випані (128 осіб), СУМ „Крила“, Чикаго, „Полтава“, Рочестер, і СУМ „Крилаті“, Йонкерс (по 30 осіб), УСК Нью-Йорк і „Україна“, Бафало (по 18 осіб), УФК „Україна“, Сиракузи (15 осіб). Очікуються зголошення з Дітройту, Клівленду, шахового клубу ім. Попеля, КЛК, сумівських осередків і пластових станиць.

Омелян Твардовський

Вшановано українського футболіста Михайла Паливоду

НЮАРК, Нью-Джерзі. – Комітет „Палати слави“ Футбольного союзу штату Нью-Джерзі відзначив довголітню працю колишнього тренера перших дружин – чоловічої і жіночої – „Чорноморської Січі“ Михайла Паливоди і вписав його до „Палати слави“ за 2007 рік.

Виконавчий директор „Нью-Джерзі Сакер Асоційейшн“ Пат Варсалона повідомив, що, крім українця М. Паливоди, вшановано Бет Дорч з адміністрації, Фила Русо – провідного футболіста, і Джері Канеля – футболіста суддю. Урочистість відзначення відбудеться 29 березня в ресторані „Дон Пеппе“ в Ньюарку.

М. Паливода народився в українській родині в колишній Югославії. Після Другої світової війни емігрував до Франції, потім прибув до Америки і оселив-

ся в околицях Елизабет-Гілсайду, Нью-Джерзі. У 1970 році разом з братами Григорієм, Іваном, Петром і Василем включився до УСВТ „Чорноморська Січ“, став граючим тренером першої дружини „Ч. Січ“, в складі якої виступали його брати. Під проводом М. Паливоди перша дружина здобула в найвищих дивізіях футбольних ліг Нью-Джерзі звання чемпіона в сезонах 1970-1974 років, і жіноча дружина під його проводом – у 1997-1998 роках. Багато разів „січовики“ були віце-чемпіонами. Крім цього, дружина „Ч. Січі“ в той час здобула звання чемпіона Нью-Джерзі в змаганнях за Чашу штату, в літніх турнірах за Чашу Райнгольда та ряді українських турнірів.

Омелян Твардовський

UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION **УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА**

Діагностика для клієнтів від 1938

Ваш ПЕНСІЙНИЙ РАХУНОК

IRA Traditional Roth Conversion

Це Основна Інвестиція

ВАШОГО ЖИТТЯ

4.05 %
ro/yr

Тисяч процентів. Традиційна ставка до 5-ти процентів 3.44% р. Найвищою ставкою заощаджень без податків. Тисяч процентів (4.05%) заощаджень заощаджень. Інвестиційна інформація надана в роз'ясненні USMFC. Завжди відкривайте очі на ваші гроші.

Можливо, ви не знаєте, що це означає.

Виберіть собі термін – від 15 до 24 місяців

Main Office - Rochester, NY (315) 266-0791 Albany, NY (518) 725-1388 Syracuse, NY (315) 473-4074 Boston, MA (617) 673-6733 Portland, OR (503) 774-1888

www.rufcu.org

1-877-968-7828

Радіоконкурс юних бандуристів

КИЇВ. – Національна радіокомпанія України та Національна спілка кобзарів України запрошують представників української діаспори долучитися до Міжнародного радіоконкурсу юних бандуристів „Кобзарик“. Мета – підтримання дитячої та юнацької творчості у галузі бандурного мистецтва та залучення до участі в ній бандуристів з України та української діаспори.

Інформацію про конкурс можна також почути на першому каналі Національного радіо у програмі „Кобзарський майдан“. Всі програми Національної радіокомпанії можна також слухати в реальному часі в інтернеті: www.nrscu.gov.ua, де можна ознайомитися з умовами конкурсу.

Юрій Боровик,
ведучий програм циклу
„Кобзарський майдан“

Бандуристки Школи українознавства в Сакраменто, Каліфорнія.

Другий компакт-диск В. Луцева

„Свобода“ вже розповіла про компакт-диск відомого англійського співака-бандуриста Володимира Луцева „Українські пісні й думи“, виданий за проектом Культурно-мистецького фонду ім. В. Луцева, що діє у Надвірній, Івано-Франківська обл. 17 січня Президент України Віктор Ющенко нагородив мистця орденом „За заслуги“ II ступеня за популяризацію історичних та сучасних надбань України. Тим часом виходить у світ його другий диск.

Для другого компакт-диску вирішено зробити подібну обгортку, яка дасть можливість помістити думки особистостей того часу, коли ті записи були зроблені, щоб не тільки представити музику, але додати дещо історії. „Це в Україні дуже потрібно, – вважає В. Луців, – особливо для молодого покоління, якому бракує масової книжки. То хоча б у цей спосіб буде представлено композиторів, які жили і працювали у діаспорі. Це – Андрій Гнатишин (Відень), Остап Бобикевич (Мюнхен), Богдан Весоловський (Монреаль), Мирослав Антонович (Голяндія) та ін. Позитивне слово д-ра Бориса Ржепецького, колишнього голови Українського мистецького клубу у Нью-Йорку, після мого пер-

шого виступу у Нью-Йорку допомогло мені виступати у США на наступні щонайменше 25 років. Тому я з таким пієтизмом згадую ті часи УНСоюзу, а особливо часопис „Свободу“ і усіх його редакторів, починаючи з Антона Драгана“.

Диск буде готовий у квітні, перед поїздкою мистця в Україну, де в другій половині травня відбудеться у Надвірній чергова презентація нагород Фонду. „Прошу мені вірити, що це одна з найбільш приємних і, можливо, корисних подій в житті міста. Хоч ці імпрези тягнуть за собою немалі особисті витрати і, можливо, запізнені щонайменше на 10 років, але остаточно краще пізно, ніж ніколи“, – повідомив В. Луців.

На новому диску будуть вміщені пісні Миколи Лисенка, Анатолія Кос-Анатольського, Кирила Стеценка, Миколи Леонтовича та інших композиторів на поезії Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесі Українки, Олександра Олеса, народні і повстанські пісні. Виконавці: оркестра швейцарсько-італійського радіо, лондонський ансамбль „Чабан“, бандурист – В. Луців. Адреса фонду: Майдан ім. Шевченка, 43, Надвірна, Івано-Франківська обл., 78400 Ukraine.

Л. Хм.

„Назавжди залишиться українцем...“

До 100-річчя від дня смерті Миколи Аркаса

Відомий державний діяч, історик і композитор Микола Аркас народився 7 січня 1853 року у Миколаєві, в сім'ї адмірала Чорноморської флотії. Його дід, Андреас Аркас прибув з Греції в Україну на початку XIX ст. Був він людиною освіченою і викладав історію й стародавні античні мови в Миколаївському училищі.

Дядько, Захар Аркас, був генерал-лейтенантом на Чорноморській військовій флотії. Він заснував у Севастополі Морську офіцерську бібліотеку, що діє по наші дні. Батько М. Аркаса почав морську службу 12-річним хлопчиком. Зовсім юним брав участь у штурмі турецької фортеці Варни та в битвах на Кавказькому узбережжі. Пройшов свій військовий шлях від вояка до адмірала, головного командира Чорноморської флотії.

Мати М. Аркаса, Софія, походила з давнього козацького роду і виховала свого сина на щирого і палкого патріота України. Також й освіту він здобув ґрунтовну та різносторонню – в Одеській гімназії, Училищі правознавства у Петербурзі, на фізико-математичному факультеті Новоросійського університету в Одесі.

Після завершення навчання, за родинною традицією, М. Аркас служив у морському відомстві в Миколаєві. У вільний від служби збирав і записував народні мелодії, вивчав історію України. Під впливом свого вчителя Петра Ніщинського – українського композитора, диригента, письменника – почав самотужки оволодівати музичними знаннями, композиторськими навичками і писати музику. Найвизначнішим твором М. Аркаса, який приніс йому

широке визнання, стала опера „Катерина“ за поемою Тараса Шевченка (1890). Цей твір започаткував оперну шевченкіяну і став першою українською ліричною народно-побутовою оперою. „Катерина“ з великим успіхом була поставлена трупю Марка Кропивницького у Москві у 1899 році, а згодом – у Мінську, Вільнюсі, Варшаві, Києві, Львові, Одесі та по інших містах.

Після закінчення морської служби у 1881 році, М. Аркас зайняв посаду мирового судді у Херсоні. Багато часу віддавав культурно-громадській роботі. Мав кількатисячну бібліотеку з українознавчою тематикою, яку весь час поповнював. Був засновником і головою Товариства „Просвіта“ в Миколаєві. Підтримував культурний рух кобзарів і бандуристів та брав активну участь всяких заходах, спрямованих на відродження української культури і вшанування її діячів.

У Миколаєві М. Аркас жив по вулиці Нікольській, де, за народними переказами, влітку 1709 року, після Полтавської битви, гетьман Іван Мазепа з своїм військом загоном переправлявся на турецький берег. Про ці та інші події дописував М. Аркас до газети „Рада“, якої був тоді редактором і видавцем Євген Чикаленко.

У 1908 році М. Аркас видав свою україномовну „Історію України-Руси“. Після її появи одержав багато схвальних листів від читачів, які підкреслювали значення цього видання в піднесенні національного духу.

Сучасник М. Аркаса – український історик Василь Біднов вважав, що „ні одна українська книжка, крім „Кобзаря“, не має такого успіху, який випав на долю

праці М. Аркаса...“.

Помер М. Аркас 26 березня 1909 року в Миколаєві. Щоб поховати його, родина змушена була продати залишки маєтку. Похований М. Аркас в родинному гробівці на міському цвинтарі в Миколаєві.

Богдан Лепкий, висловлюючи співчуття з приводу смерті М. Аркаса його дружині Ользі, між іншим, писав: „Він назавжди залишиться українцем, та ще й яким українцем“.

Ярослав Стех

З'їзд Сеньйорів УНСоюзу

Неділя 8 – 13 червня, 2008 р.

Тиждень Сеньйорів на Союзівці

Шановні Пані і Панове!

Заохочуємо Вас замовляти місця на Союзівці на З'їзд Сеньйорів!

З'їзд відбудеться у нашій гірській оселі **СОЮЗІВКА**, від неділі вечером, 8 червня включно з перекусом та вином до п'ятниці, 13 червня включно зі сніданком. Реєстрація – неділя та понеділок ранком.

Побут на Союзівці включає: 5 нічлігів, харчування, бенкет, податки та чайові, доповіді та розвагові програми. На бенкет заохочуємо приходити у вишиванках. Також просимо привезти різні датки на ліцитації, весь дохід з ліцитації призначений на Клуб Сеньйорів.

Члени УНС	одна особа – \$425,	дві особи в кімнаті по \$355 кожна
	один вечір за одну особу – \$100,	дві особи в кімнаті по \$82 кожна
Не-члени УНС	одна особа – \$475,	дві особи в кімнаті по \$373 кожна
	один вечір за одну особу – \$110,	дві особи в кімнаті по \$90 кожна

Сам бенкет і програма \$35 від особи.

Просимо реєструватися на Союзівці вчасно. **Тел.: (845) 626-5641**

Зорганізуйте автобуси з вашої місцевості. Контактуйтеся з місцевими клубами сеньйорів. За дальшими інформаціями просимо звертатися до **Оксани Третьяк** на тел.: **(973) 292-9800** под. 3071

Тиждень Клубу Сеньйорів є приємним, цікавим і головно доступним!

ГОСТЯМ РАДІ!

ПОЕТИЧНА ТВОРЧІСТЬ НАШИХ ЧИТАЧІВ

Василь Харик-Буковинський

Славимо Дух

Славимо дух Господний,
Поетів дух, і післярів,
Дух непоборний: наш, народний,
Наших сестер, наших братів.
Шевченка дух живе словами,
Сльозами вмитими
і молитвами,
Тож молимося за душі з Вами,
Що квітнуть вічними творами.
Шануймо святість образами,
А дух Шевченка – дзвоном слів;
Хрещений батько він між нами,
Він світлим шляхом нас повів.

„Не засмучуймо Божі очі“

„Божі очі – то очі любови, очі
милосердя...“ – з недільної Проповіді
пароха о. Леоніда Малькова в церкві
св. Івана Хрестителя в Ньюарку 10
лютого.

Степан Герилів

Кожний день нас веде в спокуси –
Життя річечка всім хлюпоче,
Але завжди
ми пам'ятати мусим:
„Не засмучуймо Божі очі“...
Щоб і в снах нас гріхи минули,
Мало хто чого нині хоче,
Головне – щоб ми не забули:
„Не засмучуймо Божі очі“...
Чиста думка і серце чисте,
Хоч і зло з усіх боків точить,
Будуть в нас,
лиш скажیم врочисто:
„Не засмучуймо Божі очі“...
Профільтруймо думки і мислі,
Засвітим в собі свічку Отчу,
Щоби серце тривожив вислів:
„Не засмучуймо Божі очі“...
Протопчім свою стежку гарно
Лиш слідами, що Він пророчив,
Говорім собі благодарно:
„Не засмучуймо Божі очі!“

Літо

Спливає липень медом у лісі
варити трунок із язицьких трав.
І п'яне зілля гине від коси,
щоб розчинитись
в хтивості заграва,
коли горячі жадібні вуста
імлу ранкову смочуть і росу,
і день новий до себе пригорта
землі нічну незайману красу.

Олена Некора,
Львів

Ой, весна-красна!

Редакційній колегії „Свободи“ щиро
дякую за газету. Я з нетерпінням
чекаю кожного нового числа, бо мені
цікаво знати про життя українців
за кордоном. Я інколи пишу вірші.
Висилаю і вам декілька.

Микола Ясененко,
с. Любомирка,
Кіровоградська обл.

Ой, весна-красна!
Барвами веселими
Ти прийди до нас
Над містами й селами.
Не забудь ти нас,
Любая сестрице.
Окropи ж ти нас,
Весняна водице.
Своїм серцем добрим,
Серденьком тепленьким,
Розігрий ти нас,
Весно молоденька.
Ой, піди-но, весно,
Ген до тої річки,
Розтопи серденьком
Замерзлі потічки.
Повій вітерцем,
Що летить легенько.
Прийди, привітай
Стареньку неньку.
Ластівочку сиву
Принеси нам весно.
Ми її побачим
І в долоні сплеснем.
Розбуди калину,
Що росте край річки,
Заплети вербиці
Зелені стрічки.
Зелені стрічки
Заплети вербиці.
Кинь-но білі квіти
Та й на полуниці.
Нехай проліски синенькі
Розквітнуть, мов доля.
Нехай росте-вирослає
Над яром тополя.
Над яром тополя,
Над ставом калина.
Нехай процвітає
Весняна країна.

Весна кольорова

Так жваво співа соловей,
Весняне сонечко пече.
І квіточку бджілка цілує
І річечка тихо тече.
Зозуля кує на верхівці тополі,
Що стоїть, мов той хмарочіс.
І тихо, і сумно, і ніжно
Шумить по-весняному ліс.
Все співає й оживає.
Шумить гай-діброва.
Бо це ж знову у нас –
Весна кольорова.

Заповідана Тарасом

Розквітаєш, Україно, – дякувати Богу!
Канув час, коли любили сироту убогу:
Незалежна ти держава європейська, славна,
Диво дивне: зовсім юна і відома здавна!
Україно, рідна Ненько, перед цілим світом
Мій уклін тобі у пояс із палким привітом.
Всі думки мої, всі дії – задля тебе, Мати,
Щоб разом нам кращу долю, добру славу знати!
Україно, доле щира і найкраща в світі,
Заповідана Тарасом в славнім „Заповіті“:
І лани широкополі, і Дніпро, і кручі,
Люди й мова в тебе, любя, вільні і співучі!
Україно-Батьківщино, ти єдина в світі!
Хай щастить тобі у всьому, калинонько в світі!

Михайло Тавшунський,
Харків

Я люблю Львів за сталість і щирість

Я народилася у 1958 році у селі
Біле, Львівська обл. У 2003 році всту-
пила в Львівський національний
університет ім. Івана Франка на
факультет журналістики. Зараз
навчаюся вже на п'ятому курсі.
Допомогова комісія міжнародного
благодійного фонду „Смолоскип“
призначила мені стипендію на
2007-2008 навчальний рік.

Восени 2006 року вийшла заміж
у Львові. Мій чоловік Дмитро –
львів'янин, студент Львівської
національної музичної академії ім.
Миколи Лисенка. 21 квітня 2007 року
в нас народилося маленьке диво –
наш синочок Дам'янчик. З дитин-
ства я пишу вірші. На першому курсі
навіть дебютувала невеличкою
книжечкою „Назустріч вітру“.

Львів я дуже люблю за його
сталість і вірність. За стару
бруківку, за велетенське місячне
дзеркало, що зависає над Високим
замком, за львівські легенди, якими
дихає кожен куточок, за музи-
ку вуличних музик, що лине хтос-
на звідки, але наповнює собою все
аж до останньої клітини осіннього
надвечір'я, за запах кави, яким
просякнуті літні сутінки, за веселі

* * *

Бог намалював в серці Україну
У яснім вінку світанкових мрій,
Посадив в душі мамину калину
І поклав мій шлях,
де прославляв твій.
Я зберу врожай
променів росистих,
Сонячне тепло понесу в руках,
Подарую мамі зоряне намисто,
А моїй країні – все своє життя.

Час серед осені

У калюжах осінь відбивається,
Хмари десь заплакані тікають.
Ми йдемо і знову повертаємось,
Бо дороги іншої немає.
Падають каштани,
шляхом котяться,
Хтось збирає листя пожовтіле,
А дерева золотом золотяться,
Наче сонце з неба прилетіло.
Знов тумани, молоком настояні,
Огортають ріки,
розпливаються.
Молодим вином вітри напоєні
На кленових віттях
колихаються.
Сірий день накрив дома і вулиці,
Сірий час спинився серед осені,
Крадькома до серця
тихо тулиться
І зриває мрії розпорошені.
Розгорівся жовтень, як багаття,
Не погасить дощ,
не змиють роси.
І нема доріг, куди вертатись...
Згоримо, а душу вип'є осінь.

Забута хата

Старенька хата,
вікнами на захід.
Вклоняються порогам ясени.
Старенька хата,
але старша мати:
Тривожно-віщі незабутні сни.
Старенька хата,
змочена дощами
І грозивими зливами не раз.
Забута мати дочками й синами,
Сумує, квилить, кличе їх назад.
В очах старечих туга пережита,
Глибін думок і зойк далеких бід...

Анна Герич в таборі юнацько-
го куреня Пласту в селі Верхнє
Синьовидне, в Карпатах.

колядки, які можна співати взимку
разом з моїми друзями-пластунами.
Цю любов до рідного міста намага-
тимусь передати своєму синові.

Анна Герич,
Львів

Всіма покинута вона,
всіма забута.
Чому ж коріння відцурався рід?
Знов на світанні вийде за ворота
На битий шлях,
що в'ється у світи.
Забуті дитьми мамині турботи
Не можуть в хаті
місця віднайти.

Крилаті шпацери

По вітрах і хвилях,
по дрютах трамвайних,
коли ти щасливий,
бігати так файно!
По теплі кав'ярень,
де вже пахне кава,
за тобою ходять
привиди цікаві.
По старому місту
до нового ранку
охолодить вітер
серця філіжанку.
І на ранок синій
прошумлять всі зливи,
знову у кишені
заховаєш крила.

Вірші Анни Герич переслав
до „Свободи“ Роман Ричок з
Мейплуду, Нью-Джерсі.

Ми – діти Вкраїни

Ми – діти Вкраїни.
Побачити мали
Святії місцини,
Де ноги ступали
Самого Тараса;
Чим жив і чим дихав,
Тужив і сміявся,
До чого нас кликав...
Для нас незабутньою
Ця подорож буде,
Нехай же в майбутнім
Це ніхто не забуде.
Нехай вас розчулить
Наша щира подяка,
За радості мить
Велика Вам дяка.

Вікторія Іванченко,
ст. Зориківка,
Луганська обл.

Відлітають сірим шнурком

Як грім з ясного неба вразила мене і моїх рідних пресумна вістка, що в канадському Лондоні 4 січня відійшов у вічність, після короткої, але важкої недуги, полум'яний патріот України і щирий приятель моєї родини, св. п. д-р Євген Рослицький.

Свої перші кроки він зробив у містечку Товсте, Тернопільська обл., де закінчив народну школу. Середню освіту починав в Чорткові, продовжував в Ярославі і завершив в Мюнхені, де записався на медичні студії. У 1948 році разом з батьками дістається Вініпегу в Канаді, де разом із своєю дружиною Лідєю почав вивчати мікробіологію. Студії закінчив докторатом в університеті Віскансин у Медисоні. У цей час раптом померла дружина Ліда. Молодий докторант не погодився на пропозицію університету викладати мікробіологію і виїхав до Лондону, де працював в університеті та у дослідному інституті міністерства сільського господарства Канади. В університеті став опікуном та дорадником українських студентів, безкорисливо викладав українську мову та літературу.

В громаді Лондону впродовж 20 років він був головою місцевого відділу Комітету українців Канади, головним доповідачем на відзначенні національних свят, довголітнім головою комісії українського шкільництва, ініціатором щорічних фестивалів „Живого українського слова”.

Як дослідник бактеріології та імунології багато разів був офіційним представником Канади на міжнародних конференціях в Японії, СРСР та Єгипті. На конференції в Токіо він зібрав підписи делегатів під петицією до ООН з вимогою звільнення з каторжного заслання в СРСР українського бактеріолога Ніни Строкатої-Караванської та її чоловіка Святослава Караванського. Покійний робив це від Комісії оборони прав людини, яку очолював у Світовому Конгресі Вільних Українців. Вимоги ці увінчалися успіхом.

За віддану працю на громадсько-політичному та культурному

полі уряд Канади нагородив Є. Рослицького медалю „125-річчя Канади“, а Конгрес Українців Канади – Шеченківською медалю, уряд України – орденом князя Ярослава Мудрого, Патріарх УПЦ Київського патріархату – найвищим відзначенням цієї Церкви. Є. Рослицький брав участь як спостерігач у президентських та парламентських виборах в Україні.

Для шкіл українознавства у діяспорі видавав власним коштом квартальник „Рідношкільник“, в останні роки – в Україні.

Після Чорнобильської аварії кілька разів відвідував Кубу, яка дала притулок українським дітям, враженим вибухом в Чорнобилі. Привозив дітям українські книжки, зошити, а одному хлопцеві від канадської доброчинної установи передав ліки проти ракового захворювання на 30 тис. дол.

У своєму житті він знаходив час на літературну працю. Писав вірші. Одним з кращих літературних здобутків був його переклад з польської мови на українську книги Єжи Єнджесевича „Українські ночі або родовід генія“, після появи якого мав ряд літературних вечорів в Канаді та у Чикаго.

Не хочеться вірити, що його вже немає серед живих.

Дітям покійного Ладі і Олегові висловлюю глибоке співчуття, сестрі Олі з чоловіком Мироном Круком і братові Славкові з рідними бажаю міцних сил у пережитті втрати брата. Нехай гостинна канадська земля буде йому легкою!

Лев Боднар

Ділимося сумною вісткою, що по довгій недусі, в суботу, 15 березня 2008 р. на 82-му році життя померла в Монреалі наша найдорожча СЕСТРА і ТІТКА

СВ. П.
ІРЕНА (ОРИСЯ) ТУРЧЕНЮК
Вчителька, щедрий жертводавець на українські культурні цілі.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 19 березня о 7-й год. вечера і в четвер, 20 березня о 10-й ранку в православній Катедрі св. Софії, а звідти на цвинтар Mount Royal.

У глибокому смутку залишилися:

сестри – Сузанна Казанівська з мужем Орестом
– Галина Щербанюк з мужем д-ром Григорієм

брат – Богдан Турченко з дружиною Христиною

племінники – д-р Лев Казанівський з дружиною Іреною і дітьми Матеем і Данилом
– д-р Андрій Казанівський з дружиною Любою і дітьми Маркіаном, Вірою і Андреею
– д-р Юрій Щербанюк з дружиною Ярославою
– д-р Марія Сосенко з мужем Олесем і дітьми Лесиком, Тересою і Миколою
– Наталка Турченко з дітьми Ніною і Нікі
– Одарка Бегей з мужем Евстахієм і дітьми: Марком, Лесиком і Софійкою
– Дмитрик Турченко з дружиною Ларисою і дітьми Ірусею, Яковом і Іваном
– Маланка Турченко з мужем Патриком Higgins і дітьми Ганусею, Левчиком і Лукою

та ближча і дальша родина в Україні.

Вічна їй Пам'ять!

Замість квітів на могилу датки можна складати на суботню Школу ім. Митрополита Іларіона при Катедрі св. Софії в Монреалі, де Покійна була вчителькою. Адреса: St. Sophie Cathedral, 6250 12th Avenue, Montreal, Que. H1X 3A5, Canada.

Ділимося сумною вісткою, що в неділю, 16 березня 2008 р. з волі Всевисшнього відійшла у вічність на 84-му році життя наша найдорожча МАМА, БАБУСЯ, ПРАБАБУСЯ, СЕСТРА і СВАХА

СВ. П.
АННА ЯКОВІВ
з дому ГРИЦЕНКО

нар. 8 січня 1924 р. в Татарові, на Гуцульщині, Україна.

ПАРАСТАС відбувся в четвер, 20 березня в Aston – Basagic Funeral Home в Гантері, Н.Й.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в п'ятницю, 21 березня в Українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Гантері, Н. Й., відтак на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

У глибокому смутку залишилися:

дочка – **МАРІЯ ЯКОВІВ-ПЕНДЖОЛА**

сини – **МИКОЛА** з дружиною **ОРИСЕЮ**
– **РОМАН** з дружиною **НАТАЛКОЮ**

внуки – **ХРИСТИНА ПЕНДЖОЛА-ВІТОВИЧ** з чоловіком **ОЛЕГОМ**
– **СВІТЛЯНА БРІГЕЛ** з чоловіком **ДЖЕФРІ**
– **МИКОЛА ЯКОВІВ** з дружиною **ДЖОАН**
– **ЛЯРИСА ЯКОВІВ**
– **ЛЕСЯ ЯКОВІВ**

правнуки – **КСЕНЯ ВІТОВИЧ**
– **ЛІЯМ (КОЛЯ) ЯКОВІВ**
– **ЛОРА БРІГЕЛ**

сват – **МИХАЙЛО ПЕНДЖОЛА**

сваха – **МАРІЯ БОЛОННА**

брат – **ДМИТРО ГРИЦЕНКО (МАЙКЛ ГЕЙС)** з родиною

сестра – **МАРІЯ СЕМІОН-БЕЛФЮРІ** з родиною

та ближча і дальша родина в Україні, Канаді і Америці.

Нехай американська земля буде їй легкою!

Вічна їй пам'ять!

Замість квітів на могилу можна складати пожертви на церкву св. Івана Хрестителя в Гантері, Н. Й.

Працівники Українського Народного Союзу, редакцій газет „Свобода“ і The Ukrainian Weekly та адміністрації видавництва висловлюють глибоке співчуття керівникові відділу передплат

Марії Пенджолі,
її братам Миколі і Романові
з родинами

з приводу передчасної смерті їхньої матері **АННИ ЯКОВІВ**, що настала 16 березня 2008 р. після довгої недуги. Ми завжди будемо пам'ятати Покійну як активну учасницю громадського життя в Гантері, товариську, чутливу до інших людей, дбайливу маму і бабусю її дітей і онуків.

Вічна їй пам'ять!

ДОРОГІ ЧИТАЧІ!

Висилаючи посмертні оголошення, просимо подавати числа своїх телефонів.

Оголошення можуть бути оплачені кредитовими картками:

VISA, MASTER CARD або AMERICAN EXPRESS

ПЛАСТОВА ГРУПА В МІННЕАПОЛІСІ, МІН.
ділиться сумною вісткою, що 23 лютого 2008 р.
відійшов на Вічну Ватру пластун керівництва

СВ. П.

д-р ЮЛІАН ПАВЛИШИН

Складаємо опечаленій родині:
дружині СЛАВІ та дочкам МАРУСІ, СТЕФАНІІ і ХРИСТІ
наші найщиріші співчуття.

Вічна Йому Пам'ять!

Замість квітів на Його могилу висилаємо 500 дол. до Пластової
Станиці у Філадельфії, Па на підтримку неспроможних
пластунів, які бажають брати участь в пластових таборах.

У БОЛЮЧУ 50 РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
(2-го квітня 1958 р.)

СВ. П.

ПАВЛА ГРИЦАКА (ПАВЛУНЯ)

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

у церкві св. Архистратига Михаїла в Гілсборо, Н. Дж.

Просимо згадати Покійного у своїх молитвах.

Родина

Ділимося сумною вісткою, що в неділю, 9 березня 2008 р.
відійшла у вічність наша найдорожча МАМА і БАБЦЯ

СВ. П.

АЛЕКСАНДРА ПАДКОВСЬКА

нар. 26 червня 1919 р. в Зарваниці, Україна.

Дочка покійних Омеляна Стельмаха і Вікторії Захарків. Вдова по
св. п. Романові Падковському, який помер 19 серпня 1988 р.

Покійна Александра була активна в Українській католицькій церкві
св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж. впродовж 50 років. Була касиром
місцевого Союзу Українок понад 30 років. Св. п. Александра була актив-
ною членкою Марійської Дружини, а також включалася до праці в ін-
ших українських організаціях. У 2004 році переселилася до Байону і ста-
ла членкою Української католицької церкви Вознесіння Пресвятої Діви
Марії.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 12 березня 2008 р. в Українській ка-
толицькій церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку, відтак на цвинтарі св.
Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишилися у глибокому смутку:

- сини – ОРЕСТ з дружиною БАРБАРОЮ
- ЮРКО з дружиною НАТАЛКОЮ
- ОЛЕГ з дружиною АМПАРО
- внуки – ЛІСА, ТАНЯ, ХРИСТИНА, АДРІАН,
СОФІЯ, ЮРКО та ІРИНА.

Вічна Її Пам'ять!

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк
редакція не відповідає.

Ділимося сумною вісткою, що 15 лютого 2008 р. на
92-му році життя з волі Всевишнього відійшов у вічність
дорогий БАТЬКО, ДІДУНЬО, ПРАДІДО, БРАТ і ВУЙКО

СВ. П.

ІВАН НИНКА

Нар. 16 вересня 1916 р. у Вишне Синевиднім, Україна.

Член ОУН в Україні, політв'язень, професор українознавства, довго-
літній учитель українознавства в Джерзі Ситі, колишній голова Сень-
йорату при Крайовій Пластовій Старшині, станичний в станиці Джерзі
Ситі, член Окружної Таборової комісії Вовчої Тропи, координатор дія-
льного фонду Синевідчан.

ПАРАСТАС відбувся 19 лютого 2008 р. о годині 8:30 вечером.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 20 лютого о годині 10-ій
ранку в Українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя у Whippany, NJ. Покійний похований на цвинтарі св. Хреста у North Arlington, NJ
біля своєї дружини Марії (з дому Шарко), і доньки Мотрії.

В глибокому смутку залишилися:

- син – НЕСТОР НИНКА з дружиною НАДІЄЮ
- внуки – МАРКО НИНКА з дружиною МИКОЛАЄЮ
- АНДРІЙ НИНКА
- правнук – ЛУКАШ НИНКА
- брат – МИХАЙЛО (МАЦЬКО) НИНКА
- братовий – ДЖОНІ КЕЙ
- шваґри – ТЕРЕНЯ БЕНЬ
- ВОЛОДИМИР ШАРКО з дружиною МАРИЛЕН

родина в Україні.

Вічна Йому Пам'ять!

В 40-ий день відходу у вічність св. п. Івана Нинки буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в п'ятницю, 4-го квітня о годині 6-ій вечером в Українській
католицькій церкві св. Івана Хрестителя у Whippany, NJ.

Oblast Memorials

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/СТ/РА
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Theodore M. Lytwyn/Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА І ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами
на цвинтарі в Бавнд Бруку і
перенесенням тілних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

6 березня завершила свою столітню земну дорогу
ОКСАНА ЛІНТВАРЬОВА-ЧИКАЛЕНКО
 (1908-2008).
 Нехай з миром спочиває її душа.

Друзі.

Ділимося болючою вісткою з родиною, приятелями і знайомими,
 що 10 березня 2008 р. відійшов у вічність наш найдорожчий
МУЖ, СИН, БРАТ, ВУЙКО і СТРИЙКО

СВ. П.
д-р медицини
ОЛЕКСАНДЕР СОСЯК

народжений 10 грудня 1958 р. в Менгетен, Нью-Йорк.

ПАРАСТАС був відправлений в п'ятницю, 14 березня в Krauss Funeral Home in Franklin Square, NY.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 15 березня в Українській католицькій церкві св. Марії в Ozone Park, NY відтак на St. Charles Cemetery in East Farmingdale.

Залишилися у глибокому смутку:

дружина – ДЖУЛІ
 батько – ВАСИЛЬ
 сестра – МАР'ЯНКА ВОЛОШИН з чоловіком ГРИГОРІЄМ та їх діти КАТЯ і КАЛИНА (похресниця Покійного)
 стрийки – ЯРОСЛАВ СОСЯК з дружиною СТАСЕЮ і родиною
 – МИХАЙЛО з дружиною АНАСТАСІЄЮ і родиною
 тітки – МАРУСЯ з родиною
 – НУСЯ з родиною
 тесті – ФРАНК і ДЖУЛІЯ СОМЕРС з родиною та ближча і дальша родина в Америці, Україні і Німеччині.

Вічна Йому Пам'ять!

Замість квітів на могилу просимо скласти пожертви на:
 Memorial Sloan Kathering Sarcoma Research Fund,
 P O Box 750, New York, NY 10131 або на
 The Ukrainian Museum, 222 East 6th Street, New York, NY 10003.

З нагоди століття народження і десятиліття смерті

відправлено
СЛУЖБУ БОЖУ
 в соборі св. Михаїла у Києві
 22-го грудня 2007 року

за упокій
св. п. Людмили Морозової
1907-1997

Вічна її пам'ять!

Приятелі з Гантеру.

З глибоким сумом сповіщаємо, що 16 березня 2008 р.
 після довготривалої недуги передчасно
 відійшов на вічний спочинок

ГРИГОРІЙ КУРАС

кандидат історичних наук,
 член-кореспондент УВАН у США і член НТШ-А.

В особі Григорія Кураса українська історична наука
 втратила сумлінного вченого і порядну людину.

Пам'ять про нього житиме у наших серцях.

Нехай американська земля буде Йому пухом !

Родині висловлюємо щире співчуття.

Управа УВАН у США

Ділимося сумною вісткою і жалем, що з Волі Всевишнього
 відійшов у вічність на 93-му році життя наш найдорожчий і улюблений
МУЖ, БАТЬКО, ДІДО і ПРАДІДО

СВ. П.
ЯРОСЛАВ КРУПЯК

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в церкві Матері Божої Неустанної Помочі з Божественною Літургією і Панахидою. Похований 14 лютого 2008 р. на цвинтарі St Hedwig, MI.

Залишені в смутку:

дружина – ГАЛИНА
 син – ЛЮБОМИР з родиною
 доньки – ВІРА з родиною
 – ЛІДІЯ з родиною
 внуки і правнуки.

Вічна Йому Пам'ять!

З глибоким смутком повідомляємо рідних, приятелів і знайомих, що в п'ятницю, 29 лютого 2008 р. відійшла у Божу вічність, проживши 84 роки наша найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА і БАБЦЯ

СВ. П.
АННА ПІХ

нар. 22 жовтня 1923 р. в селі Чашин, Україна.

ПАНАХИДА була відправлена 2 березня в похоронному заведенні Quinn в Асторії, Н. Й.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 3 березня в Українській католицькій церкві Чесного Хреста в Асторії, Н. Й., а відтак на Українському православному цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

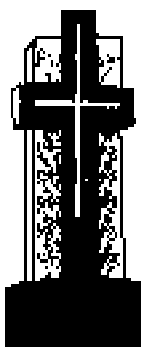
Залишені в глибокому смутку:

муж – ВАСИЛЬ
 дочка – СТЕФАНІЯ
 внучка – АНДРІЯНА з мужем СЕБАСТІЯНОМ та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Вічна її Пам'ять!

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
 (908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
 З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
 ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
 СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

У
Н
С

UNA, INC.
P.O. BOX 280
PARSIPPANY NJ
07054
800-253-9862
UNAMEMBER.COM

5%
на
5 РОКІВ

IRA'S

TRADITIONAL
ROTH
SEP

За додатковими
інформаціями
здзвоніть на число
800-253-9862

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

Найбільший вибір українських книжок.

Замовляйте каталог:

1-866-422-4255

www.ukrainianbookstore.com

• ЗНАЙОМСТВА •

Українець 48, громадянин США шукає жінку до 40, середнього росту і ваги для серйозних відносин. Бажає без дітей.

1(718) 478-0723 (6-11 веч.)

ЛОНГІН СТАРУХ
Професійний продавець
забезпечення УНС
LONGIN STARUCH
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

tel.: 800-873-5150 • 845-628-2058
e-mail: lvstaruch@aol.com

• ПРАЦЯ •

Шукаємо опікуна для 9-місячної дитини на пару днів в тиждень у Morris County, NJ. По дальшій інформації прошу дзвонити на 201-859-3296.

Жінка з України шукає роботу по догляду за старшими людьми або нянькою. Маю досвід.

Тел.: (914) 375-0737

• РІЗНЕ •

Куплю **картини** старих українських мистців до своєї приватної колекції. Оплата за домовленістю.
Тел.: (312) 330-0956
Михайло

Я, американка українського походження, шукаю спонсора на видання книжок для дітей і короткі оповідання для дорослих.
Тел.: (802) 657-4183 після 5 веч. або ранком.
Адреса: PO Box 1872 Burlington, VT 05402.

ARCA

Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, лустки,
кераміка, різьба.

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Тел.: (212) 473-3550

• НА ПРОДАЖ •

Львів, вул. Пасічна – продається 3-кімнатне помешкання з балконом на 4-му поверсі у 5-поверховому будинку: кухня, туалет і ванна. Броньовані двері. Загальна площа 54 кв. м.

Тел.: (908) 233-2031 після 5-ої год. веч.

• РОЗШУКИ •

Василь Царик з Чернівців розшукує вуйка Митра Данилюка і двоюрідних братів Філепа і Митра, які проживають в Америці, правдоподібно в Нью-Йорку.

Тел.: (518) 669-5474 • 011-380-3722-4-72-27

ІГОР МАСНИК, нар. 1944 р. біля Перемішля розшукує родину свого дідуся, який у 1911 р. виїхав до США. Прошу допомогти мені в розшуку родинних зв'язків. Україна, м. Тернопіль, вул. Дружби 17, кв. 13.

E-mail ganjalend@mail.ru

KARPATY TRAVEL

121 Runnymede Road,
Toronto, ON, Canada M6S 2Y4

1-800-265-7189 • в Торонто (416) 761-9105

e-mail: karpatycanada@yahoo.com

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ:
ВІЗИ, АВІАКВИТКИ,
ЗАПРОШЕННЯ
ДО КАНАДИ ТА США,
СТРАХІВАННЯ

Для вашої
зручності
все можна
залагодити
за телефонами:

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
ХАРЧОВІ ПАКУНКИ
ЛИСТИ
ТА ДОКУМЕНТИ

1-800-265-7189

(416)-761-9105

НАДІЙНО ТА ШВИДКО до рук адресата в Україну, Польщу та інші держави.
Найдешевші міжнародні телефонні розмови.
Перепишемо відеокасети та DVD.

Як посилати, літати чи телефонувати то тільки через "КАРПАТИ"